Evropski parlament
2024-2029

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2025/0227(COD)

3.6.2026

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zunanje zadeve in Odbor za razvoj

o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi programa Globalna Evropa
(COM(2025)0551 – C10-0175/2025 – 2025/0227(COD))

Pripravljavka mnenja: Abir Al-Sahlani

PA_Legam

PREDLOGI SPREMEMB

Odbor za pravice žensk in enakost spolov predlaga Odboru za zunanje zadeve in Odboru za razvoj kot pristojnima odboroma naslednje:

Predlog spremembe 1

Predlog uredbe
Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(1) Namen te uredbe je vzpostavitev programa Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Instrument) za podpiranje in spodbujanje vrednot, načel in interesov Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU).	(1) Namen te uredbe je vzpostavitev programa Globalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Instrument) za podpiranje in spodbujanje vrednot, načel in interesov Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije iz člena 3(5) ter členov 8 in 21 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ***in člena 208 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU)***.

Predlog spremembe 2

Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Izvajanje Instrumenta bi morale usmerjati strateške agende Evropskega sveta, ustrezne resolucije Evropskega parlamenta in politične usmeritve Komisije, ki določajo vizijo, strateške usmeritve in prednostne naloge Unije. Pri uveljavljanju moči in partnerstev Unije bi morali ukrepi za zunanje delovanje, ki se izvajajo v okviru Instrumenta, varovati in spodbujati vrednote Unije, krepiti mir in varnost ter okrepiti pripravljenost, blaginjo in konkurenčnost Unije. Unija bi morala za uresničevanje svojih prednostnih nalog in interesov pri zunanjem delovanju delovati	(4) Izvajanje Instrumenta bi morale usmerjati strateške agende Evropskega sveta, ustrezne resolucije Evropskega parlamenta in politične usmeritve Komisije, ki določajo vizijo, strateške usmeritve in prednostne naloge Unije. Pri uveljavljanju moči in partnerstev Unije bi morali ukrepi za zunanje delovanje, ki se izvajajo v okviru Instrumenta, varovati in spodbujati vrednote Unije, ***podpirati in spodbujati demokracijo, pravice žensk in pravno državo, biti v skladu s človekovimi pravicami, podpirati trajnosten in človekov razvoj in izkoreninjenje revščine, zagotavljati enakost spolov,*** krepiti mir in varnost ter okrepiti pripravljenost, blaginjo**,**

v partnerstvu s partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami.	***trajnostnost*** in konkurenčnost Unije. Unija bi morala za uresničevanje svojih prednostnih nalog in interesov pri zunanjem delovanju delovati v partnerstvu s partnerskimi državami in mednarodnimi organizacijami.

Predlog spremembe 3

Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(5a) Izvajanje Instrumenta bi moralo voditi tudi Evropsko soglasje o razvoju z dne 8. junija 2017 (v nadaljnjem besedilu: Soglasje), ki določa okvir za skupen pristop k razvojnemu sodelovanju Unije in njenih držav članic za izvajanje Agende 2030 in akcijske agende iz Adis Abebe. Izkoreninjenje revščine, odpravljanje presečne diskriminacije in neenakosti, spodbujanje enakosti spolov in pravic žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami – pri čemer nihče ne sme biti prezrt, ne glede na spol, starost, invalidnost, vero ali prepričanje, spolno usmerjenost in spolni izraz, identiteto, priseljenski status/etnično poreklo ali druge dejavnike – varstvo okolja in boj proti podnebnim spremembam, odpravljanje njihovih učinkov, povezanih s spolom, ter krepitev odpornosti so v središču politike razvojnega sodelovanja in bi morali podpirati izvajanje Instrumenta.

Predlog spremembe 4

Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(6) Glavni pristop za ukrepe, financirane v okviru Instrumenta, bi morali	(6) Glavni pristop za ukrepe, financirane v okviru Instrumenta, bi morali

biti geografski programljivi ukrepi na državni, večdržavni, regionalni in nadregionalni ravni, da bi se čim bolj povečal učinek pomoči Unije. Ta pristop bi bilo treba po potrebi dopolniti z geografskimi neprogramljivimi ukrepi, vključno z ukrepi v zvezi s humanitarno pomočjo, makrofinančno pomočjo ter obravnavanjem potreb krizne, mirovne in zunanje politike, ter krepitvijo odpornosti in konkurenčnosti, pa tudi z globalnimi programljivimi in neprogramljivimi ukrepi.	biti geografski programljivi ukrepi na državni, večdržavni, regionalni in nadregionalni ravni, da bi se čim bolj povečal učinek pomoči Unije. Ta pristop bi bilo treba po potrebi dopolniti z geografskimi neprogramljivimi ukrepi, vključno z ukrepi v zvezi s humanitarno pomočjo, makrofinančno pomočjo ter obravnavanjem potreb krizne, mirovne in zunanje politike, ter krepitvijo odpornosti in konkurenčnosti, pa tudi z globalnimi programljivimi in neprogramljivimi ukrepi. ***Da bi se zagotovilo učinkovito izvajanje, bi bilo treba z izvajanjem Instrumenta poenostaviti in olajšati dostop do sredstev za lokalne organe in organizacije civilne družbe, vključno z organizacijami za pravice žensk in organizacijami, ki jih vodijo ženske, zlasti v nestabilnih, konfliktnih in pokonfliktnih okoljih.***

Predlog spremembe 5

Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(11) Ukrepi za odpornost bi morali Uniji omogočati, da po potrebi okrepi sodelovanje glede na nestanovitnost zunanjega okolja. Morali bi biti prožni, tudi pri odzivanju na ukrepe za obravnavo nestabilnosti in kriz ter za podporo povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ter jih krepiti, ter obravnavati ***potrebe po okrevanju in*** obnovi ***po konfliktih*** ter plačilnobilančne krize.	(11) Ukrepi za odpornost bi morali Uniji omogočati, da po potrebi okrepi sodelovanje glede na nestanovitnost zunanjega okolja. Morali bi biti prožni, tudi pri odzivanju na ukrepe za obravnavo nestabilnosti in kriz ter za podporo povezavi med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ***in pravicam žensk*** ter jih krepiti, ter obravnavati ***okrevanje po konfliktih s poudarkom na udeležbi žensk in potrebah po*** obnovi ter plačilnobilančne krize.

Predlog spremembe 6

Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(13) Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike bi morale vključevati ukrepe, ki Uniji omogočajo odzivanje na izjemne in nepredvidene razmere ali nujne zunanjepolitične interese, tudi kadar so ogroženi mir, demokracija, javni red in mir, varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Ti ukrepi bi morali biti zasnovani za učinkovit, uspešen, celosten in na konflikte občutljiv odziv Unije za doseganje miru, stabilnosti in preprečevanja konfliktov v nujnih razmerah, krizah, nestabilnih razmerah, hibridnih grožnjah, nastajajočih krizah ali naravnih nesrečah, ***vključno z varnostjo in*** zaščito posameznikov, zlasti tistih, ki so izpostavljeni ***spolnemu nasilju in*** nasilju na podlagi spola, v nestabilnih razmerah ali razmerah, ki bi lahko prerasle v oborožen konflikt ali resno destabilizirale zadevno partnersko državo oziroma države. Podpirati bi morali tudi inovativne pobude za obravnavanje zunanjepolitičnih potreb na političnem, gospodarskem in varnostnem področju ter Uniji omogočiti ukrepanje, kadar obstaja priložnost za dosego njenih ciljev, ki jih je težko doseči z drugimi sredstvi.	(13) Potrebe krizne, mirovne in zunanje politike bi morale vključevati ukrepe, ki Uniji omogočajo odzivanje na izjemne in nepredvidene razmere ali nujne zunanjepolitične interese, tudi kadar so ogroženi mir, demokracija, javni red in mir ***ter pravice žensk, ki so deležne groženj zaradi globalnega nazadovanja na področju enakosti spolov in temeljnih pravic ter porasta seksizma, močnih predsodkov do žensk in retorike proti osebam LGBTIQ+, ter*** varstvo človekovih pravic, pravic žensk in temeljnih svoboščin. Ti ukrepi bi morali biti zasnovani za učinkovit, uspešen, celosten in na konflikte občutljiv odziv Unije za doseganje miru, stabilnosti in preprečevanja konfliktov v nujnih razmerah, krizah, nestabilnih razmerah, hibridnih grožnjah, nastajajočih krizah ali naravnih nesrečah, ***tudi s spodbujanjem resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti ter odpravljanjem tveganj za varnost,*** zaščito ***in varstvo*** posameznikov, zlasti tistih, ki so izpostavljeni nasilju na podlagi spola, ***med drugim s preventivnimi ukrepi, storitvami zaščite in podpore, osredotočenimi na preživele, dostopom do pravnega varstva in mehanizmi odgovornosti,*** v nestabilnih razmerah ali razmerah, ki bi lahko prerasle v oborožen konflikt ali resno destabilizirale zadevno partnersko državo oziroma države. Podpirati bi morali tudi inovativne pobude za obravnavanje zunanjepolitičnih potreb na političnem, gospodarskem in varnostnem področju ter Uniji omogočiti ukrepanje, kadar obstaja priložnost za dosego njenih ciljev, ki jih je težko doseči z drugimi sredstvi.

Predlog spremembe 7

Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(13a) V primerih konfliktov, nestabilnosti in okrevanja po konfliktih naj bi Instrument prispeval k izvajanju agende o ženskah, miru in varnosti, med drugim z zagotavljanjem dejanskega sodelovanja žensk v mirovnih procesih, preprečevanju konfliktov, reformi varnostnega sektorja in prizadevanjih za obnovo.

Predlog spremembe 8

Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(16) Unija bi morala z delovanjem spodbujati spoštovanje mednarodnega prava človekovih pravic, vključno s Splošno deklaracijo človekovih pravic, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 10. decembra 1948, in mednarodnega humanitarnega prava ter iz njiju izhajati, pri čemer bi jo morali voditi univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic.	(16) Unija bi morala z delovanjem spodbujati spoštovanje mednarodnega prava človekovih pravic, vključno s Splošno deklaracijo človekovih pravic, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 10. decembra 1948, in mednarodnega humanitarnega prava ter iz njiju izhajati, pri čemer bi jo morali voditi univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic***, tudi pravic žensk in deklet***.

Predlog spremembe 9

Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(17) Člen 49 PEU določa, da lahko za članstvo v Uniji zaprosi vsaka evropska država, ki spoštuje vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ter si prizadeva za spodbujanje teh vrednot. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, kjer prevladujejo pluralizem,	(17) Člen 49 PEU določa, da lahko za članstvo v Uniji zaprosi vsaka evropska država, ki spoštuje vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, ter si prizadeva za spodbujanje teh vrednot. Te vrednote so skupne državam članicam v družbi, kjer prevladujejo pluralizem,

nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost, enakost spolov, medgeneracijska pravičnost in kulturna raznolikost. Širitveni proces temelji na uveljavljenih merilih, poštenih in doslednih pogojih ter načelu lastnih dosežkov. Evropska država, ki je zaprosila za pristop k Uniji, lahko postane članica Unije šele, ko je potrjeno, da izpolnjuje vsa merila za pristop, ki jih je junija 1993 določil Evropski svet v Københavnu (v nadaljnjem besedilu: københavnska merila), ter pod pogojem, da je Unija novo članico zmožna vključiti. Še naprej je bistvena trdna zavezanost pristopu, pri katerem se daje prednost temeljnim prvinam, to pa pomeni, da se je treba osredotočiti tako na pravno državo, boj proti organiziranemu kriminalu, temeljne pravice, delovanje demokratičnih institucij in reforme javne uprave kot tudi na gospodarska merila. Pri vsaki državi kandidatki in potencialni kandidatki je napredek odvisen od tega, ali izvede potrebne reforme za uskladitev s pravnim redom Unije.	nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost, enakost spolov, medgeneracijska pravičnost in kulturna raznolikost. Širitveni proces temelji na uveljavljenih merilih, poštenih in doslednih pogojih ter načelu lastnih dosežkov. Evropska država, ki je zaprosila za pristop k Uniji, lahko postane članica Unije šele, ko je potrjeno, da izpolnjuje vsa merila za pristop, ki jih je junija 1993 določil Evropski svet v Københavnu (v nadaljnjem besedilu: københavnska merila), ter pod pogojem, da je Unija novo članico zmožna vključiti. Še naprej je bistvena trdna zavezanost pristopu, pri katerem se daje prednost temeljnim prvinam, to pa pomeni, da se je treba osredotočiti tako na pravno državo, boj proti organiziranemu kriminalu, temeljne pravice, ***enakost spolov,*** delovanje demokratičnih institucij in reforme javne uprave kot tudi na gospodarska merila. Pri vsaki državi kandidatki in potencialni kandidatki je napredek odvisen od tega, ali izvede potrebne reforme za uskladitev s pravnim redom Unije.

Predlog spremembe 10

Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(17a) V členu 8 PDEU je določeno, da je enakost spolov ena temeljnih vrednot, na katerih temelji Unija. Ta se zavezuje, da bo spodbujala enakost spolov in odpravila neenakosti v vseh svojih ukrepih, s čimer vzpostavlja načelo vključevanja vidika spola v vsa področja politike Unije, s čimer sta povezana dodeljevanje ustreznih finančnih sredstev in popolna preglednost pri dodeljevanju proračunskih sredstev, namenjenih spodbujanju enakosti spolov in boju proti diskriminaciji na podlagi spola.

Predlog spremembe 11

Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(18) Širitvena politika Unije je strateška naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo v Evropi ter izboljšuje položaj Unije pri odzivanju na globalne izzive. Zagotavlja tudi večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in držav, ki si prizadevajo za članstvo, hkrati pa zagotavlja postopno preobrazbo partnerskih držav. Možnost članstva v Uniji ima močen preobrazbeni učinek, ki vključuje pozitivne demokratične, politične, gospodarske in družbene spremembe. V skupnem interesu Unije in njenih partneric je, da se okrepijo prizadevanja za reforme njihovih političnih, pravnih in gospodarskih sistemov z namenom, da v prihodnosti postanejo članice Unije in da se podprejo njihovi pristopni procesi.	(18) Širitvena politika Unije je strateška naložba v mir, varnost, stabilnost in blaginjo v Evropi ter izboljšuje položaj Unije pri odzivanju na globalne izzive. Zagotavlja tudi večje gospodarske in trgovinske priložnosti v obojestransko korist Unije in držav, ki si prizadevajo za članstvo, hkrati pa zagotavlja postopno preobrazbo partnerskih držav***, vključno s spodbujanjem enakosti spolov***. Možnost članstva v Uniji ima močen preobrazbeni učinek, ki vključuje pozitivne demokratične, politične, gospodarske in družbene spremembe. V skupnem interesu Unije in njenih partneric je, da se okrepijo prizadevanja za reforme njihovih političnih, pravnih in gospodarskih sistemov z namenom, da v prihodnosti postanejo članice Unije in da se podprejo njihovi pristopni procesi***, vključno z reformami, ki povečujejo udeležbo žensk v gospodarstvu, njihov dostop do dostojnega dela, podjetništvo, financiranje in enako plačilo***.

Predlog spremembe 12

Predlog uredbe
Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(19) Od začetka neizzvane in neupravičene vojne agresije Rusije proti Ukrajini 24. februarja 2022 so Unija, njene države članice in evropske finančne institucije mobilizirale podporo brez primere za gospodarsko, družbeno in finančno odpornost Ukrajine. Zaradi	(19) Od začetka neizzvane in neupravičene vojne agresije Rusije proti Ukrajini 24. februarja 2022 so Unija, njene države članice in evropske finančne institucije mobilizirale podporo brez primere za gospodarsko, družbeno in finančno odpornost Ukrajine. Zaradi

obsega škode, povzročene Ukrajini, je potrebna znatna in prožna podpora Ukrajini, da se ohranijo funkcije njene vlade, zagotovijo javne storitve ter podprejo okrevanje, obnova in modernizacija države. Instrument bi moral zagotoviti okvir za pomoč pri hitrem okrevanju, obnovi in modernizaciji države, mobilizaciji naložb in izboljšanju dostopa do financiranja ter olajšanju usklajevanja Ukrajine s standardi in vrednotami Unije na njeni pristopni poti k Uniji. Pristopna pot Ukrajine bi morala biti tesno prepletena s prizadevanji za obnovo. Podpora v okviru Instrumenta bi morala biti, kolikor je to mogoče, vključena v mednarodna prizadevanja za finančno strukturo za okrevanje Ukrajine ter usklajena z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami, da se zagotovita ustrezno usklajevanje in dopolnjevanje podpore.

obsega škode, povzročene Ukrajini, je potrebna znatna in prožna podpora Ukrajini, da se ohranijo funkcije njene vlade, zagotovijo javne storitve ter podprejo okrevanje, obnova in modernizacija države. Instrument bi moral zagotoviti okvir za pomoč pri hitrem okrevanju, obnovi in modernizaciji države, mobilizaciji naložb in izboljšanju dostopa do financiranja ter olajšanju usklajevanja Ukrajine s standardi in vrednotami Unije na njeni pristopni poti k Uniji. Pristopna pot Ukrajine bi morala biti tesno prepletena s prizadevanji za obnovo. Podpora v okviru Instrumenta bi morala biti, kolikor je to mogoče, vključena v mednarodna prizadevanja za finančno strukturo za okrevanje Ukrajine ter usklajena z ustreznimi donatorji in mednarodnimi finančnimi institucijami, da se zagotovita ustrezno usklajevanje in dopolnjevanje podpore. ***V okviru te podpore bi bilo treba zagotoviti dejansko sodelovanje žensk pri obnovi, reformi javne uprave in gospodarskem okrevanju, tudi z ukrepi za obravnavanje spolnega nasilja, povezanega s konflikti, ter spodbujanjem usklajevanja s pravnim redom Unije na področju enakosti spolov.***

Predlog spremembe 13

Predlog uredbe
Uvodna izjava 23

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(23) Namen mednarodnih partnerstev Unije je razvijati odnose in graditi partnerstva s partnerskimi državami***, zlasti*** za zmanjšanje in dolgoročno odpravo revščine v skladu s primarnim ciljem politike Unije na področju razvojnega sodelovanja iz člena 208 PDEU. Mednarodna partnerstva Unije prispevajo tudi k drugim ciljem zunanjega delovanja Unije, zlasti k varovanju vrednot in temeljnih interesov Unije ter k spodbujanju	(23) Namen mednarodnih partnerstev Unije je razvijati odnose in graditi partnerstva s partnerskimi državami za zmanjšanje in dolgoročno odpravo revščine ***s posebnimi ukrepi za boj proti revščini žensk – ženske in dekleta po vsem svetu so namreč nesorazmerno prizadete zaradi revščine, humanitarnih kriz, podnebnih sprememb, nasilnih konfliktov, ekstremizma, terorizma in vojn ter pomanjkanja hrane, pri čemer je***

trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja partnerskih držav.	***poudarjeno, da so enostarševske družine bolj izpostavljene tveganju revščine[1a], socialne izključenosti[1b] in verjetnosti, da bo revščina v njih trajala več generacij[1c] –*** v skladu s primarnim ciljem politike Unije na področju razvojnega sodelovanja iz člena 208 PDEU. Mednarodna partnerstva Unije prispevajo tudi k drugim ciljem zunanjega delovanja Unije, zlasti k varovanju vrednot in temeljnih interesov Unije ter k spodbujanju trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja partnerskih držav ***na podlagi načela enakosti***.
	[1a] Evropski inštitut za enakost spolov, Poverty, gender and single parents in the EU (Revščina, spol in starši samohranilci v EU), 2024, str. 10, https://eige.europa.eu/about/beijing-platform-for-action?ba=293.
	[1b] Prav tam, str. 40; študija na zaprosilo Odbora Evropskega parlamenta za pravice žensk in enakost spolov, The situation of single parents in the EU (Položaj staršev samohranilcev v EU), Tematski sektor za pravice državljanov in institucionalne zadeve, Evropski parlament, 2020, str. 14, https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/659870/IPOL_STU(2020)659870_EN.pdf.
	[1c] Evropska mreža za boj proti revščini, Towards the eradication of poverty (Na poti k izkoreninjenju revščine), 2025, str. 40 https://www.eapn.eu/towards-the-eradication-of-poverty-paper-out-now/.

Predlog spremembe 14

Predlog uredbe
Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

(24) Izvajanje Instrumenta bi moralo podpirati strategijo Global Gateway[10], ki je zunanja naložbena strategija Unije za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja skupaj s partnerskimi državami. Kot glavni steber gospodarske zunanje politike Unije je namenjena spodbujanju razvoja varne in kakovostne infrastrukture v partnerskih državah, da bi ustvarili trajnostno blaginjo in dostojna delovna mesta, kar krepi povezave med Unijo in njenimi partnerji, hkrati pa koristi strateškim in gospodarskim interesom EU. Ta strategija spodbuja naložbe v varno infrastrukturo s poudarkom na digitalizaciji, podnebju in energiji, prometu, zdravju ter izobraževanju in raziskavah. Podpira države, ki si prizadevajo povečati svojo odpornost na trajnosten način, hkrati pa krepi partnerstva, ki so pomembna za odprto strateško avtonomijo Unije. Strategija Global Gateway je tudi ponudba, ki temelji na vrednosti in spodbuja visoke socialne, okoljske, upravljavske in finančne standarde ter podpira demokracijo, pravno državo ***in*** človekove pravice.	(24) Izvajanje Instrumenta bi moralo podpirati strategijo Global Gateway[10], ki je zunanja naložbena strategija Unije za spodbujanje ciljev trajnostnega razvoja skupaj s partnerskimi državami. Kot glavni steber gospodarske zunanje politike Unije je namenjena spodbujanju razvoja varne in kakovostne infrastrukture v partnerskih državah, da bi ustvarili trajnostno blaginjo in dostojna delovna mesta, kar krepi povezave med Unijo in njenimi partnerji, hkrati pa koristi strateškim in gospodarskim interesom EU. Ta strategija spodbuja naložbe v varno infrastrukturo s poudarkom na ***enakosti spolov,*** digitalizaciji, podnebju in energiji, prometu, zdravju ter izobraževanju in raziskavah. Podpira države, ki si prizadevajo povečati svojo odpornost na trajnosten način, hkrati pa krepi partnerstva, ki so pomembna za odprto strateško avtonomijo Unije. Strategija Global Gateway je tudi ponudba, ki temelji na vrednosti in spodbuja visoke socialne, okoljske, upravljavske in finančne standarde ter podpira demokracijo, pravno državo***, enakost spolov,*** človekove pravice ***in pravice žensk***.
[10] Skupno sporočilo (JOIN(2021) 30 final) Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Strategija Global Gateway.	[10] Skupno sporočilo (JOIN(2021) 30 final) Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Strategija Global Gateway.

Predlog spremembe 15

Predlog uredbe
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(25) Unija bi morala sodelovati v okoljih z izjemno visoko stopnjo nestabilnosti, na konfliktnih območjih in v drugih zapletenih razmerah ter jih podpirati z diferenciranim	(25) Unija bi morala sodelovati v okoljih z izjemno visoko stopnjo nestabilnosti, na konfliktnih območjih in v drugih zapletenih razmerah ter jih podpirati z diferenciranim

pristopom, da bi odpravljala temeljne vzroke nestabilnosti, hkrati pa bi morala zagotavljati dostop do osnovnih storitev in spodbujati odpornost prebivalstva v okviru povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.	pristopom, da bi odpravljala temeljne vzroke nestabilnosti, hkrati pa bi morala zagotavljati dostop do osnovnih storitev***, tudi za spolno in reproduktivno zdravje in pravice,*** in spodbujati odpornost prebivalstva v okviru povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom. ***Posebno pozornost bi bilo treba nameniti različnim vplivom nestabilnosti in konfliktov na ženske in dekleta ter njihovi vlogi kot akterkam ekonomske odpornosti in okrevanja.***

Predlog spremembe 16

Predlog uredbe
Uvodna izjava 26

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(26) Instrument bi moral prispevati k ohranjanju miru, preprečevanju konfliktov in krepitvi mednarodne varnosti. ***V skladu z evropsko strategijo notranje varnosti[11] bi moral*** Instrument prispevati k ***skladnemu in*** celovitemu ***pristopu k varnosti za okrepitev varnosti Unije***.	(26) Instrument bi moral prispevati k ohranjanju miru, preprečevanju konfliktov in krepitvi mednarodne varnosti***, hkrati pa varovati pravice žensk in enakost spolov kot sestavna dela varnosti***. Instrument ***bi moral*** prispevati k celovitemu ***izvajanju agende za ženske, mir in varnost, kot je določena v resoluciji Varnostnega sveta OZN št. 1325 (2000) in poznejših resolucijah, saj ta ostaja bistveno orodje, s katerim se zagotavljata stalno upoštevanje in spoštovanje pravic, delovanja in zaščite žensk in deklet ter se potrdi, da je zagotovljena smiselna in enakopravna udeležba žensk v vseh institucijah in procesih za preprečevanje konfliktov, vzpostavljanje in izgradnjo miru ter sanacijo po konfliktih***. ***Posebni ukrepi v okviru zunanjega delovanja EU bi morali biti namenjeni preprečevanju svetovnega nazadovanja na področju enakosti spolov in pravic žensk in deklet ter vse pogostejših groženj ženskam in dekletom ter aktivistom LGBTIQ+, povračilnih ukrepov proti njim, nasilja nad njimi in napadov nanje, tako na spletu kot zunaj njega, usmerjenih zlasti v zagovornice človekovih pravic, novinarke, mirovnice,***

lokalne ženske organizacije, politično aktivne ženske, migrantke in pripadnice etničnih manjšin, prisilno razseljene ženske ter vse druge ženske in dekleta v okoljih, ki so jih prizadeli konflikti in krize.

---

*[11] **Sporočilo (COM/2025/148 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij ProtectEU: evropska strategija notranje varnosti.***

Predlog spremembe 17

Predlog uredbe
Uvodna izjava 27

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(27) Instrument bi moral okrepiti demokratično odpornost v partnerskih državah, tudi z bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, opolnomočenjem svobodnih in pluralističnih medijev, spodbujanjem udejstvovanja državljanov, zagotavljanjem pravičnosti in integritete volilnih in drugih demokratičnih procesov ter sodelovanjem v dejavnostih javne diplomacije.	(27) Instrument bi moral okrepiti demokratično odpornost v partnerskih državah, tudi z bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, ***vključno z dezinformacijami o spolu, ki so namerno usmerjene proti ženskam, zlasti tistim z vidno vlogo v javnem življenju,*** opolnomočenjem svobodnih in pluralističnih medijev, ***zaščito varnosti in strokovne neodvisnosti novinarjev ter zagotavljanjem enake udeležbe novinark, zaščito novinark pred nasiljem in nadlegovanjem na podlagi spola na spletu in zunaj njega,*** spodbujanjem udejstvovanja državljanov ***in vključujoče civilne družbe***, zagotavljanjem pravičnosti in integritete volilnih in drugih demokratičnih procesov ter sodelovanjem v dejavnostih javne diplomacije. ***Posebno pozornost bi bilo treba nameniti boju proti usklajenim akterjem in mrežam, ki se borijo proti enakosti spolov, osebam LGBTIQ+ in pravicam, vključno s tistimi, ki sodelujejo v dezinformacijskih kampanjah in strateških pravdnih postopkih, s katerimi poskušajo omejiti temeljne pravice, kot so enakost spolov,***

spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter pravice oseb LGBTIQ+. Ti usklajeni napadi nesorazmerno prizadenejo ženske in zagovornike človekovih pravic, novinarje, akademike, izvoljene predstavnike in aktiviste iz skupnosti LGBTIQ+, njihov cilj pa je utišati ali ustrahovati tiste, ki zagovarjajo enakost spolov in temeljne pravice.

Predlog spremembe 18

Predlog uredbe
Uvodna izjava 28

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(28) V skladu s Sendajskim okvirom za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejetim 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci ZN o zmanjševanju tveganja nesreč[12], bi bilo treba priznati potrebo po prehodu z odzivanja na krize in njihovega obvladovanja na bolj strukturni dolgoročni pristop, ki učinkoviteje obravnava razmere nestabilnosti, naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, ter dolgotrajne krize. Potrebni so večji poudarek na zmanjševanju tveganj, obvladovanju tveganja nesreč, zgodnjem opozarjanju, preprečevanju, blažitvi in pripravljenosti ter skupni pristop k njim, pa tudi nadaljnja prizadevanja za izboljšanje hitrega odzivanja in trajnega okrevanja. Ta instrument bi moral podpirati reforme in naložbe, ki krepijo obvladovanje tveganja nesreč in kriz, prispevajo k podnebni odpornosti ter povečujejo odpornost ključnih družbenih funkcij. Instrument bi zato moral prispevati h krepitvi povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.	(28) V skladu s Sendajskim okvirom za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030, sprejetim 18. marca 2015 na tretji svetovni konferenci ZN o zmanjševanju tveganja nesreč[12], bi bilo treba priznati potrebo po prehodu z odzivanja na krize in njihovega obvladovanja na bolj strukturni dolgoročni pristop, ***pri katerem imajo ženske in dekleta vodilno vlogo in so polno udeležene v vseh fazah obvladovanja tveganja in*** ki učinkoviteje obravnava razmere nestabilnosti, naravne nesreče in nesreče, ki jih povzroči človek, ter dolgotrajne krize. Potrebni so večji poudarek na zmanjševanju tveganj, obvladovanju tveganja nesreč, zgodnjem opozarjanju, preprečevanju, blažitvi in pripravljenosti ter skupni pristop k njim, pa tudi nadaljnja prizadevanja za izboljšanje hitrega odzivanja in trajnega okrevanja. Ta instrument bi moral podpirati reforme in naložbe, ki krepijo obvladovanje tveganja nesreč in kriz, prispevajo k podnebni odpornosti ter povečujejo odpornost ključnih družbenih funkcij. Instrument bi zato moral prispevati h krepitvi povezave med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.

[12] „Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč“, sprejet 18. marca 2015, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 3. junija 2015 (A/RES/69/283).

[12] „Sendajski okvir za zmanjševanje tveganja nesreč“, sprejet 18. marca 2015, ki ga je Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 3. junija 2015 (A/RES/69/283).

Predlog spremembe 19

Predlog uredbe
Uvodna izjava 33 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(33a) Instrument bi moral okrepiti ekonomsko samostojnost ljudi na podeželskih, najbolj oddaljenih in otoških območjih s spodbujanjem podjetništva, zlasti ženskega podjetništva, ter dostopa do tehničnega usposabljanja in odgovornega financiranja. Pri načrtovanju programov bi bilo treba, kjer je to mogoče, upoštevati vpliv otoške lege in geografske izoliranosti na zaposlovanje, mobilnost in dostop do osnovnih storitev za ženske.

Predlog spremembe 20

Predlog uredbe
Uvodna izjava 36 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(36a) Pomembno je, da se organizacijam za pravice žensk, ki delujejo v nestabilnih okoljih in okoljih, ki so jih prizadeli konflikti, s poenostavitvijo postopkov, zmanjšanjem zahtev glede poročanja in zagotovitvijo sorazmernega nadzora omogoči dostop do financiranja.

Predlog spremembe 21

Predlog uredbe
Uvodna izjava 41

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(41) V globalnem okviru, v katerem se Unija sooča z veliko geopolitično in geoekonomsko konkurenco in ki ga zaznamujejo globalni izzivi, od podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti do napetosti zaradi omejenih virov, tehnološke odvisnosti***, stalnega migracijskega pritiska*** ali gospodarskih in trgovinskih motenj, poleg varnostnih groženj ***in*** nestabilnosti, se mora zunanje delovanje stalno in hitro odzivati na nastajajoče potrebe ter ukrepati za uresničevanje strateških prednostnih nalog, da bi učinkovito uresničevali prednostne naloge Unije in njenih partnerjev. Za večjo zmožnost Unije za odzivanje na nepredvidene potrebe in prilagajanje njenih partnerstev novim prednostnim nalogam bi moral na podlagi izkušenj z evropskimi razvojnimi skladi in Uredbe (EU) 2021/947 ostati določen znesek nedodeljen kot rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge. Mobilizirati bi ga bilo treba v skladu s postopki, določenimi v tej uredbi.	(41) V globalnem okviru, v katerem se Unija sooča z veliko geopolitično in geoekonomsko konkurenco in ki ga zaznamujejo globalni izzivi, od podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti do napetosti zaradi omejenih virov, ***porasta gibanj proti enakosti spolov, ki si prizadevajo spodkopati enakost spolov kot eno temeljnih vrednot demokracije, in nazadovanja na področju pravic žensk ter vse pogostejše mizogine retorike in retorike proti osebam LGBTIQ+,*** tehnološke odvisnosti ali gospodarskih in trgovinskih motenj, poleg varnostnih groženj***,*** nestabilnosti ***in humanitarnih kriz ter nazadovanja demokracije, zmanjševanja financiranja in zavračanja temeljnih vrednot, kot so človekove pravice, vključno z enakostjo spolov***, se mora zunanje delovanje stalno in hitro odzivati na nastajajoče potrebe ter ukrepati za uresničevanje strateških prednostnih nalog, da bi učinkovito uresničevali prednostne naloge Unije in njenih partnerjev. Za večjo zmožnost Unije za odzivanje na nepredvidene potrebe in prilagajanje njenih partnerstev novim prednostnim nalogam bi moral na podlagi izkušenj z evropskimi razvojnimi skladi in Uredbe (EU) 2021/947 ostati določen znesek nedodeljen kot rezerva za nastajajoče izzive in prednostne naloge. Mobilizirati bi ga bilo treba v skladu s postopki, določenimi v tej uredbi. ***V tem okviru svetovno nazadovanje na področju enakosti spolov ter poslabšanje na področju pravic žensk in deklet ogrožata demokratično odpornost, socialno stabilnost in trajnostni razvoj ter bi ju bilo treba odpraviti kot del zunanjega delovanja Unije.***

Predlog spremembe 22

Predlog uredbe
Uvodna izjava 42

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(42) Splošni okvir za delovanje bi moral biti uresničevanje na pravilih in vrednotah temelječe globalne ureditve, katere ključno načelo je multilateralizem in v središču katere so Združeni narodi (ZN). Agenda 2030 je skupaj s Pariškim sporazumom, sprejetim na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja[21] (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), Kunminško-montrealskim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost[22], akcijsko agendo iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj[23] in paktom za prihodnost[24] odziv mednarodne skupnosti na globalne izzive in trende v zvezi s trajnostnim razvojem. V okviru Instrumenta bi bilo treba posebno pozornost nameniti medsebojnim povezavam med cilji trajnostnega razvoja in celostnimi ukrepi, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev.	(42) Splošni okvir za delovanje bi moral biti uresničevanje na pravilih in vrednotah temelječe globalne ureditve, katere ključno načelo je multilateralizem in v središču katere so Združeni narodi (ZN). Agenda 2030 je skupaj s Pariškim sporazumom, sprejetim na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja[21] (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum), Kunminško-montrealskim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost[22], akcijsko agendo iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj[23] in paktom za prihodnost[24] odziv mednarodne skupnosti na globalne izzive in trende v zvezi s trajnostnim razvojem. V okviru Instrumenta bi bilo treba posebno pozornost nameniti medsebojnim povezavam med cilji trajnostnega razvoja in celostnimi ukrepi, ki lahko ustvarijo dodatne koristi in usklajeno izpolnijo več ciljev. ***V zvezi s tem bi morali biti vsi ukrepi, ki se podpirajo v okviru Instrumenta, skladni z načelom, da se ne škoduje bistveno, med drugim z izključitvijo finančne podpore za okolju škodljive naložbe.***
[21] Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj).	[21] Sklep Sveta (EU) 2016/1841 z dne 5. oktobra 2016 o sklenitvi Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, v imenu Evropske unije (UL L 282, 19.10.2016, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1841/oj).
[22] Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, sprejet na 15. konferenci pogodbenic (COP 15) Konvencije o biološki raznovrstnosti 19. decembra 2022.	[22] Kunminško-montrealski svetovni okvir za biotsko raznovrstnost, sprejet na 15. konferenci pogodbenic (COP 15) Konvencije o biološki raznovrstnosti 19. decembra 2022.
[23] „Akcijska agenda iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj“, sprejeta 16. junija 2015, ki jo je	[23] „Akcijska agenda iz Adis Abebe s tretje mednarodne konference o financiranju za razvoj“, sprejeta 16. junija 2015, ki jo je

Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 27. julija 2015 (A/RES/69/313).

[24] Pakt za prihodnost, ki ga je 22. septembra 2024 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (A/RES/79/1).

Generalna skupščina Združenih narodov potrdila 27. julija 2015 (A/RES/69/313).

[24] Pakt za prihodnost, ki ga je 22. septembra 2024 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov (A/RES/79/1).

Predlog spremembe 23

Predlog uredbe
Uvodna izjava 46

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(46) Unija bi morala spodbujati tesno posvetovanje z lokalnimi organi in civilno družbo ter podpirati njihovo udeležbo pri prispevanju k trajnostnemu razvoju in izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na lokalni ravni. Prav tako bi morala podpirati ugodno okolje za civilno družbo, v katerem lahko te organizacije učinkovito opravljajo svoje delo. Instrument bi moral zagotavljati podporo Unije organizacijam civilne družbe in lokalnim organom pri njihovem uveljavljanju vrednot, interesov in ciljev Unije. Z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi bi se bilo treba ustrezno posvetovati in jim omogočiti pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko ustrezno sodelovali.	(46) Unija bi morala spodbujati tesno posvetovanje ***in smiselna partnerstva*** z lokalnimi organi in civilno družbo ter podpirati njihovo udeležbo pri prispevanju k trajnostnemu razvoju in izvajanju ciljev trajnostnega razvoja na lokalni ravni ***z dodelitvijo ustreznih proračunskih sredstev za programljive ukrepe, namenjenih organizacijam civilne družbe, vključno z organizacijami za pravice žensk***. Prav tako bi morala podpirati ugodno ***in varno*** okolje za civilno družbo, ***tudi za ženske organizacije, organizacije LGBTIQ+ in invalidske organizacije,*** v katerem lahko te organizacije učinkovito opravljajo svoje delo. Instrument bi moral zagotavljati ***politično in finančno*** podporo Unije organizacijam civilne družbe in lokalnim organom pri njihovem uveljavljanju vrednot, interesov in ciljev Unije. Z organizacijami civilne družbe in lokalnimi organi bi se bilo treba ustrezno posvetovati in jim omogočiti pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko ***vplivali na prednostne naloge ter*** ustrezno ***in smiselno*** sodelovali ***v vseh fazah postopka programa***.

Predlog spremembe 24

Predlog uredbe
Uvodna izjava 46 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(46a) Nadvse pomembno je, da se prek posebnega programa finančna sredstva zagotovijo organizacijam civilne družbe, ki se zavzemajo za enakost spolov, borijo proti nasilju na podlagi spola in spodbujajo pravice žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter pravicami oseb LGBTIQ+, zlasti kadar so te organizacije izpostavljene političnemu pritisku, pravnim omejitvam, zmanjševanju financiranja ali napadom.

Predlog spremembe 25

Predlog uredbe
Uvodna izjava 47

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(47) Izvajanje Instrumenta bi morala voditi načela enakosti spolov***,*** ***opolnomočenja*** žensk in deklic ***kot tudi preprečevanja nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boja proti njima***, in pri tem izvajanju bi si bilo treba prizadevati za varstvo ***in*** promoviranje pravic žensk v skladu z ***načrtom*** za pravice žensk[26], ***strategijo*** za enakost spolov[27], ***akcijskimi načrti*** EU za enakost spolov, ***ustreznimi sklepi*** Sveta in ***mednarodnimi konvencijami***, vključno z Istanbulsko konvencijo o preprečevanju nasilja nad ženskami[28]. Krepitev ***enakosti*** spolov in ***opolnomočenja*** žensk v zunanjem delovanju Unije ter ***povečanje prizadevanj za*** doseganje minimalnih standardov uspešnosti, opredeljenih v akcijskih načrtih EU za enakost spolov, bi morala voditi v ***spolno občutljiv in*** preobrazben pristop pri vsem zunanjem delovanju Unije in mednarodnem sodelovanju. Enakost spolov ter ***opolnomočenje*** žensk in deklet bi bilo treba vključiti v Instrument in ustrezno upoštevati v vseh ukrepih.	(47) Izvajanje Instrumenta bi morala voditi načela enakosti spolov ***ter pravice*** žensk in deklic, in pri tem izvajanju bi si bilo treba prizadevati za varstvo***,*** promoviranje ***in uresničevanje*** pravic žensk v skladu z ***mednarodnimi zavezami, kot so Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk ter celovito in učinkovito izvajanje Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje ter sklepnih dokumentov konferenc o pregledu, vključno z zavezami o spolnem in reproduktivnem zdravju in pravicah, in resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 1325 ter poznejšimi resolucijami in zavezami iz načrta*** za pravice žensk[26], ***strategije*** za enakost spolov[27], ***akcijskih načrtov*** EU za enakost spolov, ***vključno z akcijskim načrtom EU za ženske, mir in varnost, ustreznih sklepov*** Sveta in ***mednarodnih konvencij***, vključno z Istanbulsko konvencijo o preprečevanju nasilja nad ženskami[28]. ***Z izvajanjem bi bilo treba preprečiti vse oblike nasilja na podlagi spola in se boriti proti njim,***

vključno s spolnim nasiljem, povezanim s konflikti, ter obravnavati in preprečevati večplastno in presečno diskriminacijo. Krepitev ***ciljno usmerjenih ukrepov in ukrepov, ki vključujejo vidik spola, za enakost*** spolov in ***pravice*** žensk v zunanjem delovanju Unije ter doseganje minimalnih standardov uspešnosti, opredeljenih v akcijskih načrtih EU za enakost spolov, ***tudi ciljev porabe,*** bi morala voditi v preobrazben pristop***, ki upošteva vidik spola,*** pri vsem zunanjem delovanju Unije in mednarodnem sodelovanju***, ki je ključno za doseganje trajnostnega razvoja ter miru in varnosti***. ***Ta pristop bi moral vključevati konkretne ukrepe za plačne in pokojninske vrzeli med spoloma s spodbujanjem udeležbe žensk na trgu dela, podpiranjem ženskega podjetništva in dostopa do financiranja, vlaganjem v spretnosti in kakovostna delovna mesta ter spodbujanjem pravičnih, preglednih in nepristranskih plačnih sistemov, ki temeljijo na dosežkih.*** Enakost spolov ter ***pravice*** žensk in deklet bi bilo treba vključiti v Instrument in ustrezno upoštevati v vseh ukrepih***, pri čemer bi bilo treba določiti jasne cilje in zagotoviti merljive rezultate***. ***Da bi v Instrumentu zagotovili ta pristop k enakosti spolov, ki je ciljno usmerjen in vključuje vidik spola, bi bilo treba vsaj 85 % celotne uradne razvojne pomoči EU nameniti programom, ki enakost spolov vključujejo med svoje cilje (označevalca OECD G1 in G2), 20 % uradne razvojne pomoči pa projektom, namenjenim enakosti spolov (označevalec OECD G2). Vsaj 5 % uradne razvojne pomoči bi bilo treba nameniti podpori organizacijam za pravice žensk.***

---

[26] Sporočilo (COM(2025) 97 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Načrt za pravice žensk.

[26] Sporočilo (COM(2025) 97 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Načrt za pravice žensk.

[27] Sporočilo (COM/2020/152 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025.	[27] Sporočilo (COM/2020/152 final) Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Unija enakosti: strategija za enakost spolov za obdobje 2020–2025.
[28] Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (CETS št. 210), ki je začela veljati 1. avgusta 2014, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=210.	[28] Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njima (CETS št. 210), ki je začela veljati 1. avgusta 2014, https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list?module=treaty-detail&treatynum=210.

Predlog spremembe 26

Predlog uredbe
Uvodna izjava 47 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(47a) Pri izvajanju Instrumenta bi bilo treba posebno pozornost nameniti preprečevanju nasilja nad ženskami in boju proti njemu, vključno s pod prisilo sklenjenimi zakonskimi zvezami, pohabljanjem ženskih spolnih organov in trgovino z ljudmi.

Predlog spremembe 27

Predlog uredbe
Uvodna izjava 48

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(48) Instrument bi moral podpirati otroke in mlade kot ključne nosilce sprememb, posebno pozornost pa bi moral nameniti njihovim potrebam in opolnomočenju. Prizadevati bi si moral za preprečevanje diskriminacije na podlagi starosti, etničnega ***porekla***, vere ali prepričanja, invalidnosti ***ali*** spolne usmerjenosti in boj proti njej. Spodbujati bi	(48) Instrument bi moral podpirati otroke in mlade kot ključne nosilce sprememb, posebno pozornost pa bi moral nameniti njihovim ***pravicam,*** potrebam in opolnomočenju***, v skladu s Konvencijo o otrokovih pravicah***. Prizadevati bi si moral za preprečevanje ***presečne*** diskriminacije***, med drugim*** na podlagi starosti, etničnega ***ali rasnega ozadja***, vere ali prepričanja,

moral pravice invalidov v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov[29].	invalidnosti, ***spola,*** spolne usmerjenosti***, identitete, spolnega izraza ali spolnih znakov,*** in boj proti njej. Spodbujati bi moral pravice invalidov v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov[29].
[29] Konvencija o pravicah invalidov, ki je začela veljati 3. maja 2008, https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd#Fulltext.	[29] Konvencija o pravicah invalidov, ki je začela veljati 3. maja 2008, https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd#Fulltext.

Predlog spremembe 28

Predlog uredbe
Uvodna izjava 48 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(48a) Z Instrumentom bi bilo treba zagotoviti tako ciljno usmerjene kot namenske ukrepe za podporo pravicam invalidov ter poskrbeti, da se bodo v vseh financiranih programih upoštevale posebne potrebe invalidov, tako da bodo spodbujali njihovo ekonomsko samostojnost, dostop do zaposlitve in polno socialno udeležbo s sorazmernimi, ocenljivimi in v rezultate usmerjenimi ukrepi. Pri projektih bi se morali spoštovati tudi načeli dostopnosti in vključujočega oblikovanja, ki zagotavljata učinkovito upravljanje sredstev in preprečujeta ovire, ki omejujejo učinek naložb. Instrument bi moral podpirati tudi posebne ukrepe za preprečevanje nasilja, zlorabe in izkoriščanja invalidov, zlasti žensk in deklet, v sodelovanju z nacionalnimi organi in akreditiranimi lokalnimi organizacijami, s čimer bi okrepili njihovo zaščito in zagotovili, da osebe v najbolj ranljivem položaju ne bodo prezrte v nobenem financiranem programu.

Predlog spremembe 29

Predlog uredbe
Uvodna izjava 49

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(49) Ob priznavanju, da se je trojna planetarna kriza podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja v zadnjem desetletju poslabšala in je Unija ne more rešiti sama, bi moral Instrument s podpiranjem mednarodnega sodelovanja imeti ključno vlogo pri doseganju večstransko dogovorjenih podnebnih in okoljskih ciljev. V zvezi s tem bi morala Unija podpirati najbolj ranljive države, zlasti majhne otoške države v razvoju in najmanj razvite države.	(49) Ob priznavanju, da se je trojna planetarna kriza podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in onesnaževanja v zadnjem desetletju poslabšala in je Unija ne more rešiti sama, bi moral Instrument s podpiranjem mednarodnega sodelovanja imeti ključno vlogo pri doseganju večstransko dogovorjenih podnebnih in okoljskih ciljev. V zvezi s tem bi morala Unija podpirati najbolj ranljive države, zlasti majhne otoške države v razvoju in najmanj razvite države***, ter najbolj ranljive prizadete ljudi, tako da bi upoštevala vidik spola***.

Predlog spremembe 30

Predlog uredbe
Uvodna izjava 57 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(57a) Unija bi morala pri odpravljanju temeljnih vzrokov prisilnega razseljevanja in nedovoljenih migracij upoštevati učinke na enakost spolov ter podpirati trajnosten in socialno-ekonomski razvoj lokalnih skupnosti ter bi morala zagotoviti, da se bodo vsi ustrezni ukrepi in programi izvajali ob polnem spoštovanju načel nediskriminacije in enakosti spolov.

Predlog spremembe 31

Predlog uredbe
Uvodna izjava 59

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

(59) Unija bi morala v okviru Instrumenta obravnavati človekove pravice in demokratično upravljanje na vseh ravneh, tudi z misijami za opazovanje volitev, v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo[35]. Kadar je ustrezno, bi morala biti pomoč Unije na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic ter demokratičnih vrednot in načel, ter podpora akterjem civilne družbe neodvisna od soglasja vlad in javnih organov zadevnih partnerskih držav. Ker je spoštovanje demokracije, človekovih pravic in pravne države bistveno za dobro finančno poslovodenje in učinkovito financiranje Unije, kot je navedeno v Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509, bi se v primeru poslabšanja stanja demokracije, človekovih pravic ali pravne države v tretjih državah pomoč lahko začasno ustavila.	(59) Unija bi morala v okviru Instrumenta obravnavati človekove pravice in demokratično upravljanje na vseh ravneh, tudi z misijami za opazovanje volitev, v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo[35]. ***Spodkopavanje enakosti spolov in poslabšanje na področju pravic žensk spodkopavata demokratično upravljanje in pravno državo ter bi ju bilo treba upoštevati kot del te ocene.*** Kadar je ustrezno, bi morala biti pomoč Unije na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic ter demokratičnih vrednot in načel, ter podpora akterjem civilne družbe neodvisna od soglasja vlad in javnih organov zadevnih partnerskih držav. Ker je spoštovanje demokracije, človekovih pravic in pravne države bistveno za dobro finančno poslovodenje in učinkovito financiranje Unije, kot je navedeno v Uredbi (EU, Euratom) 2024/2509, bi se v primeru poslabšanja stanja demokracije, človekovih pravic ali pravne države v tretjih državah pomoč lahko začasno ustavila. ***Posebno pozornost bi bilo treba nameniti hudim kršitvam pravic žensk, vključno s spolnim nasiljem, povezanim s konflikti, in resnemu omejevanju enakosti spolov.***
[35] Skupno sporočilo (JOIN(2020) 5 final) Evropskemu parlamentu in Svetu Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024.	[35] Skupno sporočilo (JOIN(2020) 5 final) Evropskemu parlamentu in Svetu Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024.

Predlog spremembe 32

Predlog uredbe
Uvodna izjava 68

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(68) Vrste financiranja in načini izvrševanja na podlagi te uredbe bi se morali izbrati na podlagi njihove ustreznosti za doseganje specifičnih ciljev	(68) Vrste financiranja in načini izvrševanja na podlagi te uredbe bi se morali izbrati na podlagi njihove ustreznosti za doseganje specifičnih ciljev

ukrepov in zagotavljanje rezultatov, ob upoštevanju zlasti stroškov nadzora, upravnega bremena in pričakovanega tveganja neizpolnjevanja. Pri tej izbiri bi bilo treba upoštevati uporabo pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnih stopenj ter financiranja, ki ni povezano s stroški zadevne operacije, kot je določeno v členu 125(1), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Unija bi morala imeti možnost, da naloge izvrševanja proračuna na podlagi člena 62(1), točka (c)(viii), Uredbe (EU) 2024/2509 prenese na Inštitut Evropske unije za varnostne študije in Evropsko akademijo za varnost in obrambo za izvajanje ukrepov v okviru Instrumenta.	ukrepov in zagotavljanje rezultatov, ob upoštevanju zlasti stroškov nadzora, upravnega bremena in pričakovanega tveganja neizpolnjevanja ***ter potrebe po spoštovanju pravne države, temeljnih pravic, enakosti spolov, vključevanja vidika spola, nediskriminacije in trajnostnega razvoja v skladu s horizontalnimi načeli iz člena 6(3) in člena 33(2), točki (e) in (f), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ter Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina)***. Pri tej izbiri bi bilo treba upoštevati uporabo pavšalnih zneskov, stroškov na enoto in pavšalnih stopenj ter financiranja, ki ni povezano s stroški zadevne operacije, kot je določeno v členu 125(1), točka (a), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509. Unija bi morala imeti možnost, da naloge izvrševanja proračuna na podlagi člena 62(1), točka (c)(viii), Uredbe (EU) 2024/2509 prenese na Inštitut Evropske unije za varnostne študije in Evropsko akademijo za varnost in obrambo za izvajanje ukrepov v okviru Instrumenta.

Predlog spremembe 33

Predlog uredbe
Uvodna izjava 83

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(83) Mešano financiranje in proračunska jamstva imajo osrednjo vlogo v naložbeni strategiji Unije v partnerskih državah. Zato je primerno ustanoviti naložbeni odbor za program Globalna Evropa, ki bo Komisiji zagotavljal strateške in operativne smernice pri njegovem izvajanju.	(83) Mešano financiranje in proračunska jamstva imajo osrednjo vlogo v naložbeni strategiji Unije v partnerskih državah. Zato je primerno ustanoviti naložbeni odbor za program Globalna Evropa, ki bo Komisiji zagotavljal strateške in operativne smernice pri njegovem izvajanju. ***Pri zagotavljanju teh smernic bi moral odbor upoštevati cilje Unije na področju enakosti spolov in ekonomskega opolnomočenja žensk.***

Predlog spremembe 34

Predlog uredbe
Uvodna izjava 91

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(91) Instrument naj bi se izvajal v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti], ki določa pravila za spremljanje odhodkov in okvir smotrnosti za proračun, vključno s pravili za zagotavljanje enotne uporabe načela, da se ne škoduje bistveno, iz člena 33(2), točka (d), Uredbe (EU) 2024/2509 in načela enakosti spolov iz člena 33(2), točka (f), Uredbe (EU) 2024/2509, pravili za spremljanje in poročanje o smotrnosti programov in dejavnosti Unije, pravili za vzpostavitev portala Unije za financiranje, pravili za ocenjevanje programov ter drugimi horizontalnimi določbami, ki se uporabljajo za vse programe Unije, kot so določbe o informiranju, komuniciranju in prepoznavnosti.	(91) Instrument naj bi se izvajal v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti], ki določa pravila za spremljanje odhodkov in okvir smotrnosti za proračun, vključno s pravili za zagotavljanje enotne uporabe načela, da se ne škoduje bistveno, iz člena 33(2), točka (d), Uredbe (EU) 2024/2509 in načela enakosti spolov iz člena 33(2), točka (f), Uredbe (EU) 2024/2509, ***in z vključevanjem vidika spola v proračun s kazalniki izložkov in rezultatov,*** pravili za spremljanje in poročanje o smotrnosti programov in dejavnosti Unije, ***tudi z uporabo analize in ocen glede na spol ter objavo poročila o spremljanju Instrumenta v skladu z ocenami za prispevek k enakosti spolov, določenimi v Uredbi (EU, Euratom) [XXX] [uredba o smotrnosti], in cilji, določenimi v tej uredbi, pravili za vzpostavitev portala Unije za financiranje,*** pravili za ocenjevanje programov ter drugimi horizontalnimi določbami, ki se uporabljajo za vse programe Unije, kot so določbe o informiranju, komuniciranju in prepoznavnosti.

Predlog spremembe 35

Predlog uredbe
Uvodna izjava 92 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(92a) V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi moral Instrument pri vseh dejavnostih podpirati vključevanje vidika spola in načela nediskriminacije. Enakost spolov bi bilo treba vključiti v vse faze zasnove, izvajanja, spremljanja, poročanja ter ocenjevanja in revizije cikla financiranja. Pri vmesni in končni oceni Instrumenta bi

	bilo treba oceniti učinke na enakost spolov, da bi presodili, v kolikšni meri Instrument prispeva k enakosti spolov in ali ima nanjo nenamerne negativne učinke. Prav tako je pomembno, da se vložnikom zagotovijo informacije o tem, kako upoštevati enakost spolov, vključno z informacijami o uporabi orodij za vključevanje vidika spola. Pri posvetovanju s strokovnjaki in deležniki bi bilo treba skrbeti za uravnoteženo zastopanost spolov.

Predlog spremembe 36

Predlog uredbe
Člen 3 – odstavek 2 – točka b – točka -i (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(-i) človekove pravice, demokracija in pravna država;

Predlog spremembe 37

Predlog uredbe
Člen 3 – odstavek 2 – točka b – točka v

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(v) ***potrebe krizne, mirovne*** in ***zunanje politike.***	(v) ***krizna, mirovna, varnostna*** in ***zunanja politika, tudi za ženske in dekleta;***

Predlog spremembe 38

Predlog uredbe
Člen 3 – odstavek 2 – točka b – točka v a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(va) spolna enakost ter spolno in reproduktivno zdravje in pravice.

Predlog spremembe 39

Predlog uredbe
Člen 3 – odstavek 3 – točka b – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	(ia) človekove pravice, demokracija in pravna država;

Predlog spremembe 40

Predlog uredbe
Člen 4 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) podpirati in promovirati vrednote, načela in temeljne interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije, kot so določeni v členu 3(5) ter členih 8 in 21 PEU;	(a) podpirati in promovirati vrednote, načela in temeljne interese Unije po vsem svetu, da bi se uresničevali cilji in načela zunanjega delovanja Unije, kot so določeni v členu 3(5) ter členih 8 in 21 PEU***, členu 208 PDEU ter Evropskem soglasju o razvoju z dne 8. junija 2017 (v nadaljnjem besedilu: soglasje), s čimer se podpirata zmanjševanje in izkoreninjenje revščine, odpravljajo diskriminacija in neenakosti, spodbujajo trajnostni razvoj, mir in varnost, varujejo, spodbujajo in podpirajo demokracija, pravna država, človekove pravice, vključno s pravicami in opolnomočenjem žensk, in enakost spolov, odpravljajo plačne vrzeli med spoloma, med drugim s podpiranjem malih in srednjih podjetij, razvijanjem spretnosti, gospodarskimi reformami ter politikami za spodbujanje udeležbe v kakovostni zaposlitvi, enakih možnosti in enakih konkurenčnih pogojev, ščitijo zagovorniki človekovih pravic, tudi v najtežjih in nujnih razmerah, podpirajo organizacije civilne družbe, varuje okolje ter sprejemajo ukrepi v zvezi s podnebnimi spremembami in izgubljanjem biotske raznovrstnosti;***

Predlog spremembe 41

Predlog uredbe

Člen 4 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) prispevati k spodbujanju multilateralizma in na pravilih temelječega mednarodnega reda ter uresničevanju mednarodnih zavez in ciljev, ki jih je sprejela Unija, zlasti ciljev trajnostnega razvoja***,*** Agende 2030, Pariškega sporazuma ***in*** Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost;	(b) prispevati k spodbujanju multilateralizma in na pravilih temelječega mednarodnega reda***, v središču katerega so mednarodno pravo človekovih pravic in Združeni narodi,*** ter uresničevanju mednarodnih zavez in ciljev, ki jih je sprejela Unija, zlasti ciljev trajnostnega razvoja ***iz*** Agende 2030, Pariškega sporazuma***,*** Kunminško-montrealskega svetovnega okvira za biotsko raznovrstnost***, Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje in akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter sklepnih dokumentov konferenc o njihovem pregledu***;

Predlog spremembe 42

Predlog uredbe
Člen 4 – odstavek 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(c) spodbujati močnejša vzajemno koristna partnerstva s partnerskimi državami, ki hkrati prispevajo k trajnostnemu razvoju partnerskih držav in strateškim interesom Unije.	(c) spodbujati močnejša vzajemno koristna partnerstva s partnerskimi državami***, tudi s podporo za obnovo, konkurenčnost, gospodarsko vzdržnost, ekonomsko opolnomočenje žensk in, če je ustrezno, reforme, povezane s pristopom***, ki hkrati prispevajo k trajnostnemu razvoju partnerskih držav in strateškim interesom Unije.

Predlog spremembe 43

Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 1 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Unija ***si prizadeva zagotoviti*** doslednost politik za trajnostni razvoj. Upošteva	Unija ***zagotovi*** doslednost politik za trajnostni razvoj. Upošteva učinek vseh

učinek vseh notranjih in zunanjih politik na trajnostni razvoj ter spodbuja sinergije in dopolnjevanje, zlasti s trgovino in naložbami, gospodarskim sodelovanjem in drugim sektorskim sodelovanjem.	notranjih in zunanjih politik na trajnostni razvoj ter spodbuja sinergije in dopolnjevanje, zlasti s trgovino in naložbami, gospodarskim sodelovanjem in drugim sektorskim sodelovanjem.

Predlog spremembe 44

Predlog uredbe
Člen 5 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Instrument lahko prispeva k ukrepom, ki so vzpostavljeni in se izvajajo na podlagi uredb (EU) [XXX] [Evropski sklad za konkurenčnost], (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [Obzorje Evropa][48], in (EU) [XXX] [Instrument za povezovanje Evrope], kadar so ti ukrepi v skladu s členom 4 te uredbe.	2. Instrument lahko prispeva k ukrepom, ki so vzpostavljeni in se izvajajo na podlagi uredb (EU) [XXX] [Evropski sklad za konkurenčnost], (EU) [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta [Obzorje Evropa][48], in (EU) [XXX] [Instrument za povezovanje Evrope], kadar so ti ukrepi v skladu s členom 4 te uredbe. ***Ti ukrepi vključujejo vidike, povezane z enakostjo spolov ter ekonomskim opolnomočenjem in konkurenčnostjo žensk.***
[48] Uredba (EU) št. [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2028–2034, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/695 (UL L.., str.).	[48] Uredba (EU) št. [XXX] Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa za obdobje 2028–2034, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje rezultatov ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2021/695 (UL L.., str.).

Predlog spremembe 45

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	2a. V skladu s to uredbo se za obdobje trajanja finančnega okvira za humanitarno pomoč nepreklicno nameni znesek v višini najmanj 25 000 000 000 EUR. Ta znesek pomeni minimalna finančna sredstva in izhodišče

	ter se ne sme zmanjšati, prerazporediti ali preusmeriti za druge namene. Kadar je to ustrezno utemeljeno s povečanimi humanitarnimi potrebami ali nepredvidenimi krizami, se lahko dodatna sredstva zagotovijo z dodatnimi neprogramljivimi ukrepi ali iz rezerve iz te uredbe.

Predlog spremembe 46

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
5. Najmanj ***90 %*** odhodkov v okviru tega instrumenta mora izpolnjevati merila za uradno razvojno pomoč (v nadaljnjem besedilu: cilj uradne razvojne pomoči), s čimer prispevajo k skupnim zavezam glede uradne razvojne pomoči, vključno za najmanj razvite države. Če partnerska država v obdobju izvajanja tega instrumenta izgubi upravičenost do uradne razvojne pomoči, se odhodki, odobreni v korist te partnerske države po izgubi upravičenosti, izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči. Odhodki iz odstavka 2 tega člena se izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči.	5. Najmanj ***93%*** odhodkov v okviru tega instrumenta mora izpolnjevati merila za uradno razvojno pomoč (v nadaljnjem besedilu: cilj uradne razvojne pomoči), s čimer prispevajo k skupnim zavezam glede uradne razvojne pomoči, vključno za najmanj razvite države. Če partnerska država v obdobju izvajanja tega instrumenta izgubi upravičenost do uradne razvojne pomoči, se odhodki, odobreni v korist te partnerske države po izgubi upravičenosti, izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči. Odhodki iz odstavka 2 tega člena se izključijo iz ocene cilja uradne razvojne pomoči.

Predlog spremembe 47

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	5a. Vsaj 50 % odhodkov v okviru Instrumenta prispeva k človekovemu razvoju in socialni vključenosti, vključno z dostopom do kakovostnih osnovnih socialnih storitev, zdravstvenih storitev, izobraževanja, spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, prehrane, vode in sanitarnih storitev ter

socialne zaščite, zlasti za najbolj marginalizirane. Komisija zagotovi, da se ta cilj upošteva pri načrtovanju, izvajanju in spremljanju ukrepov v okviru Instrumenta ter poročanju o njih.

Predlog spremembe 48

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 5 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	5b. Vsaj 50 % odhodkov v okviru Instrumenta se dodeli najmanj razvitim državam in drugim partnerskim državam, ki so nestabilne ali so jih prizadeli konflikti.

Predlog spremembe 49

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 5 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	5c. Da bi se zagotovil pristop k enakosti spolov, ki je ciljno usmerjen in vključuje vidik spola, se vsaj 85 % uradne razvojne pomoči EU nameni programom, pri katerih je enakost spolov glavni ali pomemben cilj (označevalec za enakost spolov Odbora za razvojno pomoč pri OECD G1 ali G2), vsaj 20 % uradne razvojne pomoči EU pa programom, pri katerih je enakost spolov glavni cilj (označevalec OECD G2). Vsaj 5 % letnih obveznosti uradne razvojne pomoči se nameni za podporo organizacijam za pravice žensk kot primarnim upravičencem. Komisija Evropskemu parlamentu vsako četrtletje poroča o rezultatih, razčlenjenih po geografskih regijah in tematskih področjih, pri doseganju teh ciljev, z analizo variance in

	načrti popravljalnih ukrepov, če obstaja tveganje, da cilji ne bodo doseženi.

Predlog spremembe 50

Predlog uredbe
Člen 6 – odstavek 5 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	5d. Vsaj 15 % programljivega financiranja v okviru Instrumenta se nameni za izvajanje s strani organizacij civilne družbe, vključno z ženskimi organizacijami in organizacijami LGBTIQ+, s čimer se zagotovijo predvidljivi in namenski viri in prostor v zunanjem delovanju EU ter omogoči delovanje organizacij civilne družbe kot neodvisnih razvojnih akterjev.

Predlog spremembe 51

Predlog uredbe
Člen 7 – odstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) obravnavanje novih potreb ali nastajajočih izzivov, kot so potrebe in izzivi na mejah Unije ali njenih sosed, povezani s krizo, ki je bodisi naravna ali jo je povzročil človek, nasilnimi konflikti in pokriznimi razmerami ali migracijskimi pritiski in prisilnim razseljevanjem;	(b) obravnavanje novih potreb ali nastajajočih izzivov, kot so potrebe in izzivi na mejah Unije ali njenih sosed, povezani s krizo, ki je bodisi naravna ali jo je povzročil človek, nasilnimi konflikti in pokriznimi razmerami ali migracijskimi pritiski in prisilnim razseljevanjem***, tudi razmere, ki vključujejo obsežne kršitve človekovih pravic, med drugim nasilje na podlagi spola in spolno nasilje, povezano s konflikti***;

Predlog spremembe 52

Predlog uredbe
Člen 7 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Komisija pred mobilizacijo sredstev podrobno ***obvesti Evropski parlament*** in ***Svet*** o rezervi za nastajajoče izzive in prednostne naloge ter v celoti upošteva njune pripombe o naravi, ciljih in predvidenih finančnih zneskih.	2. Komisija ***se*** pred mobilizacijo sredstev podrobno ***posvetuje z Evropskim parlamentom*** in ***Svetom*** o rezervi za nastajajoče izzive in prednostne naloge ter v celoti upošteva njune pripombe o naravi, ciljih in predvidenih finančnih zneskih.

Predlog spremembe 53

Predlog uredbe
Člen 8 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Splošni okvir politike za izvajanje Instrumenta sestavljajo politike Unije, kot so določene v pridružitvenih sporazumih, sporazumih o partnerstvu in sodelovanju, večstranskih sporazumih, katerih pogodbenica je Unija, ter drugih sporazumih, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos med Unijo in partnerskimi državami, pa tudi sklepi Evropskega sveta, sklepi Sveta, izjave srečanj na vrhu ali sklepi srečanj s partnerskimi državami na ravni voditeljev držav ali vlad ali ministrov, resolucije Evropskega parlamenta ter sporočila Komisije in skupna sporočila z visokim predstavnikom.	1. Splošni okvir politike za izvajanje Instrumenta sestavljajo politike Unije, kot so določene v pridružitvenih sporazumih, sporazumih o partnerstvu in sodelovanju, večstranskih sporazumih, katerih pogodbenica je Unija, ter drugih sporazumih, ki vzpostavljajo pravno zavezujoč odnos med Unijo in partnerskimi državami, pa tudi sklepi Evropskega sveta, sklepi Sveta, izjave srečanj na vrhu ali sklepi srečanj s partnerskimi državami na ravni voditeljev držav ali vlad ali ministrov, resolucije Evropskega parlamenta ter sporočila Komisije in skupna sporočila z visokim predstavnikom ***v skladu z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2021–2027***.

Predlog spremembe 54

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Unija svoja sredstva osredotoča ***tja, kjer lahko dosežejo največji*** preobrazbeni učinek***,*** z namenom podpiranja trajnostnega razvoja in upoštevanja strateških interesov Unije.	1. Unija svoja sredstva osredotoča ***na*** preobrazbeni učinek z namenom podpiranja trajnostnega***, nediskriminatornega in vključujočega*** razvoja***, miru*** in ***varnosti, ki upoštevajo***

vidik spola, v partnerskih državah ter upoštevanja strateških interesov Unije***, tudi za ženske in dekleta***.

Predlog spremembe 55

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 2 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Unija bo še naprej delovala v okoljih z ***izjemno*** visoko stopnjo nestabilnosti, na območjih konfliktov in v drugih zapletenih razmerah.	Unija bo še naprej delovala v okoljih z visoko stopnjo nestabilnosti, na območjih konfliktov in v drugih zapletenih razmerah***, da bi odpravila temeljne vzroke nestabilnosti ter vključujoče in ob upoštevanju vidika spola sodelovala v mirovnih procesih, vključno s preprečevanjem in reševanjem konfliktov, mediacijo, stabilizacijo, reformo varnostnega sektorja in prizadevanji za obnovo z izkoreninjenjem vseh oblik nasilja na podlagi spola, spodbujanjem reforme varnostnega sektorja, ki upošteva vidik spola, ter zagotavljanjem varnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, hkrati pa zagotavljala popolno skladnost svojih ukrepov z načeli iz člena 21 PEU***.

Predlog spremembe 56

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
V kriznih, pokriznih ali izjemno nestabilnih razmerah se ustrezno upoštevajo posebne potrebe prebivalstva zadevnih partnerskih držav ali regij. Kadar so partnerske države ali regije neposredno vključene v krizne, pokrizne ali izjemno nestabilne razmere ali te nanje vplivajo, se poseben poudarek nameni okrepitvi podpore in usklajevanje vseh ustreznih akterjev za pomoč pri prehodu z izrednih	V kriznih, pokriznih ali izjemno nestabilnih razmerah se ustrezno upoštevajo posebne potrebe prebivalstva zadevnih partnerskih držav ali regij. Kadar so partnerske države ali regije neposredno vključene v krizne, pokrizne ali izjemno nestabilne razmere ali te nanje vplivajo, se poseben poudarek nameni okrepitvi podpore in usklajevanje vseh ustreznih akterjev za pomoč pri prehodu z izrednih

razmer k trajnostnemu razvoju in stabilnemu miru, pri tem pa se zagotovi skladnost med mednarodnim sodelovanjem in humanitarno pomočjo v skladu s povezavo med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom.	razmer k trajnostnemu razvoju in stabilnemu miru, pri tem pa se zagotovi skladnost med mednarodnim sodelovanjem in humanitarno pomočjo v skladu s povezavo med humanitarnim delovanjem, razvojem in mirom ***ter z resolucijo Varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti, vključno z naložbami v lokalna prizadevanja mirovnic za mir***.

Predlog spremembe 57

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
3. Unija ***si*** zlasti prek dialoga in sodelovanja s partnerskimi državami in regijami ter civilno družbo, vključno z delovanjem v večstranskih forumih, ***prizadeva za spodbujanje, razvoj*** in ***krepitev načel*** demokracije, dobrega upravljanja, pravne države, spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katerih temelji.	3. Unija zlasti prek dialoga in sodelovanja s partnerskimi državami in regijami ter civilno družbo, vključno z delovanjem v večstranskih forumih, ***spodbuja, razvija*** in ***krepi načela*** demokracije, dobrega upravljanja, pravne države, spoštovanja ***mednarodnega prava,*** človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ***vključno s pravicami žensk in enakostjo spolov,*** na katerih temelji***, ter ravna v skladu z njimi***. ***Posebno pozornost namenja preprečevanju demokratičnega nazadovanja in nazadovanja na področju človekovih pravic in enakosti spolov ter krepitvi demokratične odpornosti, in sicer z bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, opolnomočenjem svobodnih in pluralističnih medijev, zaščito varnosti in strokovne neodvisnosti novinark ter zagotavljanjem njihove enake udeležbe, zaščito vseh žensk pred nasiljem in nadlegovanjem na podlagi spola na spletu in zunaj njega, spodbujanjem udejstvovanja državljanov in vključujoče civilne družbe, zagotavljanjem pravičnosti in integritete volilnih in drugih demokratičnih procesov ter sodelovanjem v dejavnostih javne diplomacije.***

Predlog spremembe 58

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
4. Pri ukrepih v okviru tega instrumenta se uporablja pristop, ki temelji na človekovih pravicah in zajema vse človekove pravice***.*** ***Ta pristop*** vodijo načela neprezrtja***, enakosti in preprečevanja vsakršne diskriminacije, tudi v odnosu do invalidov***.	4. Pri ukrepih v okviru tega instrumenta se uporablja pristop, ki temelji na človekovih pravicah in zajema vse človekove pravice ***ter podpira imetnike pravic pri uveljavljanju njihovih pravic, pri čemer ga*** vodijo ***horizontalna*** načela ***iz člena 6(3) in člena 33(2), točki (e) in (f), Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 ter Listine, s čimer se zagotovi, da se pri vseh ukrepih spoštujejo vrednote Unije, temeljne pravice, enakost spolov, vključevanje vidika spola in preprečevanje vsakršne diskriminacije, tudi na podlagi spola, starosti, invalidnosti, spolne usmerjenosti, spolnih znakov, identitete, spolnega izraza, vere ali pripadnosti manjšini, posebna pozornost pa se nameni ženskam in dekletom vseh starosti, invalidom in trajnostnemu razvoju, pa tudi načelu*** neprezrtja ***in načelu, da se ne škoduje bistveno***.

Predlog spremembe 59

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
5. Instrument spodbuja enakost spolov ter opolnomočenje deklet in žensk ***ter*** preprečuje ***nasilje nad ženskami*** in ***nasilje v družini ter*** se bori proti ***njima***. Posebno pozornost namenja pravicam ***otroka*** ter zaščiti in opolnomočenju ***mladih***.	5. Instrument ***s ciljno usmerjenimi ukrepi in ukrepi, ki vključujejo vidik spola, v skladu z akcijskimi načrti za enakost spolov*** spodbuja enakost spolov ter ***pravice,*** opolnomočenje ***in preprečevanje vsakršne diskriminacije*** deklet in žensk***. Prav tako*** preprečuje ***vse oblike nasilja na podlagi spola*** in se bori proti ***njim***. ***Instrument*** posebno pozornost namenja pravicam ***otrok in mladih*** ter ***njihovi***

	zaščiti in opolnomočenju, ***pa tudi osebam, ki jih je prizadela presečna diskriminacija, zlasti ženskam in dekletom, osebam LGBTIQ+ ter invalidom***.

Predlog spremembe 60

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
6. Instrument se izvaja ob doslednem spoštovanju zaveze Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala vse človekove pravice ter dosledno in učinkovito izvajala Pekinško deklaracijo in izhodišča za ukrepanje[49] Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepne dokumente konferenc o njunem pregledu, in bo ***v zvezi s tem*** še naprej dejavna tudi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic. Instrument podpira tudi zavezo Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala pravico vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad zadevami, povezanimi s svojo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem, hkrati pa o njih odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Kar zadeva spolno in reproduktivno zdravje, podpira tudi potrebo po vsesplošnem dostopu do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.	6. Instrument se izvaja ob doslednem spoštovanju zaveze Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala vse človekove pravice ter dosledno in učinkovito izvajala Pekinško deklaracijo in izhodišča za ukrepanje[49] Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, pa tudi sklepne dokumente konferenc o njunem pregledu, in bo še naprej dejavna tudi na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic. Instrument podpira tudi zavezo Unije, da bo promovirala, varovala in uveljavljala pravico vsakega posameznika, da ima popoln nadzor nad zadevami, povezanimi s svojo spolnostjo ter spolnim in reproduktivnim zdravjem ***in pravicami***, hkrati pa o njih odloča svobodno in odgovorno, brez diskriminacije, prisile in nasilja. Kar zadeva spolno in reproduktivno zdravje ***ter pravice***, podpira tudi potrebo po vsesplošnem dostopu do kakovostnih in cenovno dostopnih celostnih informacij, izobraževanja, vključno s celostno spolno vzgojo, ter storitev zdravstvenega varstva.
[49] Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf.	[49] Pekinška deklaracija in izhodišča za ukrepanje https://www.unwomen.org/sites/default/files/Headquarters/Attachments/Sections/CSW/PFA_E_Final_WEB.pdf.

Predlog spremembe 61

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
9. Komisija v skladu z načelom vključujočega partnerstva***, kadar je to primerno,*** zagotovi, da se z ustreznimi deležniki iz partnerskih držav, tudi z organizacijami civilne družbe in lokalnimi oblastmi, ustrezno posvetuje in se jim omogoči pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko smiselno sodelovali pri oblikovanju, izvajanju in s tem povezanem spremljanju programov in ukrepov v okviru Instrumenta.	9. Komisija v skladu z načelom vključujočega partnerstva zagotovi, da se z ustreznimi deležniki iz partnerskih držav, tudi z organizacijami civilne družbe***, vključno z organizacijami za pravice žensk in organizacijami LGBTIQ+,*** in lokalnimi oblastmi, ustrezno posvetuje in se jim omogoči pravočasen dostop do ustreznih informacij, da bi lahko smiselno sodelovali pri oblikovanju, izvajanju in s tem povezanem spremljanju programov in ukrepov v okviru Instrumenta.

Predlog spremembe 62

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	9a. Komisija v zvezi z dostopom do informacij zagotovi uporabo načela enakega obravnavanja med Evropskim parlamentom in Svetom.

Predlog spremembe 63

Predlog uredbe
Člen 9 – odstavek 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
10. Komisija redno izmenjuje informacije s civilno družbo v Uniji.	10. Komisija ***se smiselno udejstvuje, tako da krepi dialog in*** redno izmenjuje informacije s civilno družbo v Uniji. ***Tem organizacijam v največji možni meri omogoči dostop do informacij.***

Predlog spremembe 64

Predlog uredbe
Člen 10 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Programi in ukrepi v okviru Instrumenta vključujejo boj proti podnebnim spremembam, varstvo okolja in ***enakost*** spolov v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti]. Te prednostne naloge se upoštevajo pri oblikovanju in izvajanju ukrepov v okviru Instrumenta z namenom ustvarjanja vzajemnih koristi in usklajenega doseganja več ciljev.	Programi in ukrepi v okviru Instrumenta vključujejo boj proti podnebnim spremembam, varstvo okolja in ***spodbujanje enakosti*** spolov***, pravic otrok ter pravic in vključevanja invalidov*** v skladu z Uredbo (EU, Euratom) [XXX] [uredba o okviru smotrnosti]. Te prednostne naloge se upoštevajo pri oblikovanju in izvajanju ukrepov v okviru Instrumenta z namenom ustvarjanja vzajemnih koristi in usklajenega doseganja več ciljev. ***Da se v okviru Instrumenta zagotovi pristop k enakosti spolov, ki je ciljno usmerjen in vključuje vidik spola, je potrebna analiza glede na spol, ki bo vplivala na programe in ukrepe, vključno z večletnimi okvirnimi programi. Da bi bila enakost spolov sistematično vključena v vse dejavnosti Unije, s čimer bi v praksi dosegli enakost v skladu s Pogodbama, in da bi vključevanje vidika spola v pripravo proračuna postalo sestavni del večletnega finančnega okvira, so vsi programi in ukrepi na podlagi te uredbe, vključno z večletnimi okvirnimi programi, skladni z načelom vključevanja vidika spola z vključitvijo jasne in obvezujoče zaveze v vse faze načrtovanja, tj. v oblikovanje, izvrševanje in nadzor proračunskega cikla.***

Predlog spremembe 65

Predlog uredbe
Člen 11 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Komisija in države članice si prizadevajo zagotoviti pravočasna posvetovanja in pogoste medsebojne izmenjave informacij v različnih fazah cikla izvajanja ter si prizadevajo skupaj	2. Komisija***, Evropski parlament*** in države članice si prizadevajo zagotoviti pravočasna posvetovanja in pogoste medsebojne izmenjave informacij v različnih fazah cikla izvajanja ter si

opredeliti in izvajati ukrepe ter razpravljati o njih, tudi na področju obveščanja, komuniciranja in prepoznavnosti.	prizadevajo skupaj opredeliti in izvajati ukrepe ter razpravljati o njih, tudi na področju obveščanja, komuniciranja in prepoznavnosti.

Predlog spremembe 66

Predlog uredbe
Člen 12 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	4a. Vsi ukrepi se izvajajo ob polnem spoštovanju mednarodnega prava, vključno z mednarodnim pravom človekovih pravic, Istanbulsko konvencijo in akcijskim načrtom EU za enakost spolov III, ter v skladu z načeli Unije, ki usmerjajo njeno zunanje delovanje, in členom 21 PEU.

Predlog spremembe 67

Predlog uredbe
Člen 12 – odstavek 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	4b. Komisija vzpostavi pravično ravnovesje med cilji financiranja in Evropskemu parlamentu predloži letno poročilo, v katerem navede specifične skupne zneske za vsak cilj.

Predlog spremembe 68

Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 2 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Pomoč na podlagi večletnih večdržavnih, regionalnih ali nadregionalnih okvirnih programov se zagotovi neodvisno od soglasja vlad in drugih javnih organov

	zadevnih tretjih držav, kadar ti programi zajemajo vse stebre za:
	(i) napredek na področju človekovih pravic, demokracije in pravne države;
	(ii) podporo neodvisni civilni družbi in opolnomočenje njenih akterjev v partnerskih državah;
	(iii) spodbujanje miru, stabilnosti in preprečevanja konfliktov;
	(iv) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami.

Predlog spremembe 69

Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 2 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Komisija se ***po potrebi*** posvetuje z drugimi donatorji in akterji, vključno z lokalnimi organi, predstavniki civilne družbe in zasebnim sektorjem.	Komisija se ***pri načrtovanju in ponovnem načrtovanju programov*** posvetuje z ***Evropskim parlamentom in Svetom ter*** drugimi donatorji in akterji, vključno z lokalnimi organi, predstavniki civilne družbe in zasebnim sektorjem.

Predlog spremembe 70

Predlog uredbe
Člen 13 – odstavek 2 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Komisija pri pripravi programskih dokumentov za partnerske države in regije v kriznih, pokriznih ali nestabilnih razmerah opravi analizo ranljivosti, pri čemer uporabi pristop občutljivosti za konflikte, pri katerem se upoštevajo posebne potrebe in okoliščine zadevnih partnerskih držav ali regij in njihovega prebivalstva s posebnim poudarkom na ženskah, otrocih in marginaliziranih

	osebah; kadar so partnerske države ali regije neposredno vključene v krizne, pokrizne ali nestabilne razmere ali te nanje vplivajo, se poseben poudarek nameni boljšemu usklajevanju vseh ustreznih akterjev za pomoč pri prehodu iz izrednih razmer k trajnostnemu razvoju in stabilnemu miru, med drugim s spodbujanjem spolno občutljivega odzivanja, dajanjem prednosti preprečevanju vseh oblik nasilja ter promoviranjem agende o ženskah, miru in varnosti.

Predlog spremembe 71

Predlog uredbe
Člen 14 – odstavek 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) ukrepi v največji možni meri temeljijo na dialogu med Unijo, državami članicami in zadevnimi partnerskimi državami, vključno z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, ter vključujejo civilno družbo;	(a) ukrepi v največji možni meri temeljijo na dialogu med Unijo, državami članicami in zadevnimi partnerskimi državami, vključno z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi***, zlasti domorodnimi ljudstvi,*** ter vključujejo civilno družbo***, tudi organizacije za pravice žensk, lokalne organizacije in organizacije za pravice oseb LGBTIQ***+;

Predlog spremembe 72

Predlog uredbe
Člen 14 – odstavek 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) prednostnih nalogah partnerskih držav in regij, opredeljenih na podlagi dialoga iz odstavka 1, pri čemer se ***upoštevata*** tudi nacionalna ali regionalna strategija in načrt;	(a) prednostnih nalogah partnerskih držav in regij, opredeljenih na podlagi dialoga iz odstavka 1, pri čemer se ***upoštevajo*** tudi nacionalna ali regionalna strategija in načrt ***ter prednostne naloge civilne družbe***;

Predlog spremembe 73

Predlog uredbe
Člen 14 – odstavek 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(d) zmogljivosti in zavezanosti partnerskih držav in regij za spodbujanje skupnih vrednot in načel ter za podporo večstranskim zavezništvom in mednarodnemu sistemu, ki temelji na pravilih;	(d) zmogljivosti in zavezanosti partnerskih držav in regij za spodbujanje skupnih vrednot in načel***, pravne države, demokracije in človekovih pravic, tudi enakosti spolov,*** ter za podporo večstranskim zavezništvom in mednarodnemu sistemu, ki temelji na pravilih;

Predlog spremembe 74

Predlog uredbe
Člen 17 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
2. Večletni okvirni programi se lahko pregledajo ad hoc, kot je to potrebno za učinkovito izvajanje, zlasti v primeru bistvenih sprememb okvira politike iz člena 8 ali po koncu kriznih ali pokriznih razmer.	2. Večletni okvirni programi se lahko pregledajo ad hoc, kot je to potrebno za učinkovito izvajanje, zlasti v primeru bistvenih sprememb okvira politike iz člena 8 ali po koncu kriznih ali pokriznih razmer***, o čemer se je vedno treba posvetovati z Evropskim parlamentom in Svetom***.

Predlog spremembe 75

Predlog uredbe
Člen 17 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
3. Komisija ***lahko*** v izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize ali neposredne grožnje miru, demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, z izvedbenimi akti, ki se začnejo uporabljati takoj in se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 32(5), spremeni večletne okvirne programe iz členov 15 in 16.	3. Komisija v izredno nujnih ustrezno utemeljenih primerih, kot so krize ali neposredne grožnje miru, demokraciji, pravni državi, človekovim pravicam ali temeljnim svoboščinam, z izvedbenimi akti, ki se začnejo uporabljati takoj in se sprejmejo v skladu s postopkom iz člena 32(5), spremeni večletne okvirne programe iz členov 15 in 16. ***O teh***

	spremembah se posvetuje z Evropskim parlamentom in Svetom.

Predlog spremembe 76

Predlog uredbe
Člen 18 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Komisija sprejme letne ali večletne akcijske načrte in ukrepe. Ukrepi so lahko v obliki posameznih ukrepov, posebnih ukrepov, podpornih ukrepov ali izjemnih ukrepov pomoči. V akcijskih načrtih in ukrepih se upošteva specifični okvir, hkrati pa so za vsak ukrep določeni zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in relevantne dejavnosti, načini izvrševanja ter proračun in vsi možni odhodki za podporo.	1. Komisija sprejme letne ali večletne akcijske načrte in ukrepe. Ukrepi so lahko v obliki posameznih ukrepov, posebnih ukrepov, podpornih ukrepov ali izjemnih ukrepov pomoči. V akcijskih načrtih in ukrepih se ***z izvedbo analize glede na spol zagotovi vidik spola in se*** upošteva specifični okvir, hkrati pa so za vsak ukrep določeni zastavljeni cilji, pričakovani rezultati in relevantne dejavnosti, načini izvrševanja ter proračun in vsi možni odhodki za podporo.

Predlog spremembe 77

Predlog uredbe
Člen 18 – odstavek 5 – pododstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
V primeru dolgotrajnih kriz in konfliktov lahko Komisija sprejme drugi izjemni ukrep pomoči, ki traja do 18 mesecev. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko sprejmejo nadaljnji ukrepi, kadar je kontinuiteta ukrepa Unije bistvenega pomena in je ni mogoče zagotoviti z drugimi sredstvi.	V primeru dolgotrajnih kriz in konfliktov lahko Komisija sprejme drugi izjemni ukrep pomoči, ki traja do 18 mesecev. V ustrezno utemeljenih primerih se lahko sprejmejo nadaljnji ukrepi, kadar je kontinuiteta ukrepa Unije bistvenega pomena in je ni mogoče zagotoviti z drugimi sredstvi. ***O teh ukrepih se obvestita Evropski parlament in Svet.***

Predlog spremembe 78

Predlog uredbe
Člen 20 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
4. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena lahko v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad sodelujejo tudi mednarodne organizacije.	4. Ob upoštevanju odstavka 10 tega člena lahko v postopkih javnega naročanja ter postopkih za dodelitev nepovratnih sredstev in nagrad sodelujejo tudi mednarodne organizacije ***in lokalne organizacije civilne družbe***.

Predlog spremembe 79

Predlog uredbe
Člen 21 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Izključene dejavnosti	***Spoštovanje in spremljanje človekovih pravic***

Predlog spremembe 80

Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Financiranje Unije v okviru Instrumenta ***ne podpira*** dejavnosti ali ***ukrepov***, ki bi lahko povzročili kršitev človekovih pravic v partnerskih državah.	Financiranje Unije v okviru Instrumenta ***se izvaja popolnoma v skladu z obveznostjo Unije glede spodbujanja, varovanja in uresničevanja vseh človekovih pravic, pri čemer se v skladu s členom 21 PEU zagotovi, da se ne podpirajo*** dejavnosti ali ***ukrepi***, ki bi lahko povzročili kršitev človekovih pravic***, vključno s pravicami žensk in oseb LGBTIQ+,*** v partnerskih državah.

Predlog spremembe 81

Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Komisija zagotovi, da se vzpostavi namenski, zanesljiv in neodvisen

	mehanizem za spremljanje skladnosti s členom 21(1) PEU, tudi glede pravic žensk in oseb LGBTIQ+.

Predlog spremembe 82

Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	V okviru mehanizma se Evropskemu parlamentu in Svetu predložijo letna poročila, na zahtevo pa tudi poročila za posamezne države. Med mehanizmom in Evropskim parlamentom poteka polletni dialog.

Predlog spremembe 83

Predlog uredbe
Člen 21 – odstavek 1 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	Mehanizem je pristojen, da Komisiji predlaga začasno ustavitev dejavnosti, če dejavnosti, ki jih neposredno ali posredno financira EU, prispevajo h kršitvi obveznosti iz člena 21(1). O tem predlogu obvesti Evropski parlament in Svet.

Predlog spremembe 84

Predlog uredbe
Člen 23 – odstavek 4 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(a) nepovratna sredstva majhne vrednosti, namenjena zagovornikom človekovih pravic za financiranje nujnih ukrepov za zaščito in potreb po njej, vključno prek mehanizmov za zaščito ogroženih zagovornikov človekovih pravic, pa tudi mediatorjem in drugim akterjem	(a) nepovratna sredstva majhne vrednosti, namenjena zagovornikom človekovih pravic***, vključno z zagovorniki pravic žensk in oseb LGBTIQ+,*** za financiranje nujnih ukrepov za zaščito in potreb po njej, vključno prek mehanizmov za zaščito ogroženih zagovornikov

civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, reševanju konfliktov ter spravi in gradnji miru, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju;	človekovih pravic, pa tudi mediatorjem in drugim akterjem civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, reševanju konfliktov ter spravi in gradnji miru, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju;

Predlog spremembe 85

Predlog uredbe
Člen 23 – odstavek 4 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(b) nepovratna sredstva, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju, za financiranje ukrepov v najtežjih razmerah, v katerih objava razpisa za zbiranje predlogov ne bi bila ustrezna, tudi kadar gre za resno pomanjkanje temeljnih svoboščin, vključno s kršitvijo človekovih pravic, ogrožene demokratične institucije, zaostrovanje krize ali oboroženih konfliktov, kadar je varnost ljudi najbolj ogrožena ali kadar organizacije za človekove pravice in zagovorniki človekovih pravic, mediatorji in drugi akterji civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, ter spravi in gradnji miru, delujejo v najtežjih razmerah; taka nepovratna sredstva ne presegajo 1 000 000 EUR in njihovo trajanje ne presega 18 mesecev, ki se lahko v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za njihovo izvajanje podaljša za dodatnih 12 mesecev;	(b) nepovratna sredstva, kadar je to primerno brez potrebe po sofinanciranju, za financiranje ukrepov v najtežjih razmerah, v katerih objava razpisa za zbiranje predlogov ne bi bila ustrezna, tudi kadar gre za resno pomanjkanje temeljnih svoboščin, vključno s kršitvijo človekovih pravic, ogrožene demokratične institucije, zaostrovanje krize ali oboroženih konfliktov, kadar je varnost ljudi najbolj ogrožena ali kadar organizacije za človekove pravice in zagovorniki človekovih pravic, mediatorji in drugi akterji civilne družbe, ki sodelujejo pri dialogu, povezanem s krizo in oboroženimi konflikti, ter spravi in gradnji miru, ***pri čemer se posebna pozornost nameni akterkam, ki*** delujejo v najtežjih razmerah; taka nepovratna sredstva ne presegajo 1 000 000 EUR in njihovo trajanje ne presega 18 mesecev, ki se lahko v primeru objektivnih in nepredvidenih ovir za njihovo izvajanje podaljša za dodatnih 12 mesecev;

Predlog spremembe 86

Predlog uredbe
Člen 23 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

5. Unija lahko na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic in demokracije ter podporo akterjem civilne družbe, zagotavlja pomoč neodvisno od soglasja vlad in drugih javnih organov zadevnih partnerskih držav; ti ukrepi podpirajo predvsem akterje civilne družbe, pri čemer se upoštevajo oblike in načini izvrševanja iz odstavka 4 tega člena.	5. Unija lahko na področjih, ki se nanašajo na varstvo človekovih pravic in demokracije ter podporo akterjem civilne družbe, zagotavlja pomoč neodvisno od soglasja vlad in drugih javnih organov zadevnih partnerskih držav; ti ukrepi podpirajo predvsem akterje civilne družbe, pri čemer se upoštevajo oblike in načini izvrševanja iz odstavka 4 tega člena. ***Instrument omogoča uporabo shem ponovnega dodeljevanja nepovratnih sredstev in krovnih mehanizmov, da se financiranje usmeri h ključnim akterjem in lokalnim organizacijam civilne družbe, vključno z organizacijami za pravice žensk in organizacijam LGBTIQ+, ob ohranitvi odgovornosti in sorazmernega nadzora.***

Predlog spremembe 87

Predlog uredbe
Člen 23 – odstavek 6 – pododstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
Proračunska podpora, vključno prek pogodb o izvedbi sektorskih reform, temelji na lastništvu držav, vzajemni odgovornosti in zavezanosti partnerskih držav, ob upoštevanju njihovega ***opravljenega dela in napredka glede*** univerzalnih vrednot, demokracije, človekovih ***pravice*** in pravne države, ter je namenjena krepitvi partnerstev med Unijo in partnerskimi državami. Vključuje okrepljen dialog o politikah, krepitev zmogljivosti in boljše upravljanje, ki dopolnjujejo prizadevanja partnerjev za uspešnejše zbiranje sredstev in njihovo boljšo porabo, v podporo trajnostni, vključujoči rasti in ustvarjanju dostojnih delovnih mest, tudi za mlade, izkoreninjenju revščine, zmanjšanju neenakosti ter izgradnji in utrditvi demokracij in miroljubnih družb.	Proračunska podpora, vključno prek pogodb o izvedbi sektorskih reform, temelji na lastništvu držav, vzajemni odgovornosti in zavezanosti partnerskih držav, ob upoštevanju njihovega ***spoštovanja*** univerzalnih vrednot, demokracije, človekovih ***pravic, enakosti spolov*** in pravne države, ter je namenjena krepitvi partnerstev med Unijo in partnerskimi državami. Vključuje okrepljen dialog o politikah, krepitev zmogljivosti in boljše upravljanje, ki dopolnjujejo prizadevanja partnerjev za uspešnejše zbiranje sredstev in njihovo boljšo porabo, v podporo trajnostni, vključujoči rasti in ustvarjanju dostojnih delovnih mest, tudi za mlade, izkoreninjenju revščine, zmanjšanju neenakosti ter izgradnji in utrditvi demokracij in miroljubnih družb.

Proračunska podpora prispeva tudi k enakosti spolov.	Proračunska podpora prispeva tudi k enakosti spolov.

Predlog spremembe 88

Predlog uredbe
Člen 25 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
1. Proračunsko jamstvo se uporablja za jamčenje državnih, poddržavnih in zasebnih operacij partnerjev.	1. Proračunsko jamstvo se uporablja za jamčenje državnih, poddržavnih in zasebnih operacij partnerjev. ***Pri izbiri izvajalskih partnerjev se prednost da organizacijam civilne družbe. Vzpostavijo se zanesljivi mehanizmi, s katerimi se zagotovi, da imajo pri sodelovanju z zasebnimi akterji kot izvajalskimi partnerji prednost interesi EU.***

Predlog spremembe 89

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) krepitev temeljev širitvenega procesa v skladu z okvirom širitvene politike, vključno z demokracijo, pravno državo, gospodarskimi merili, reformo javne uprave, neodvisnim in učinkovitim sodstvom, temeljnimi pravicami, javnimi naročili, statistiko in finančnim nadzorom, pravosodjem, svobodo in varnostjo;	b) krepitev temeljev širitvenega procesa v skladu z okvirom širitvene politike, vključno z demokracijo, pravno državo, gospodarskimi merili, reformo javne uprave, neodvisnim in učinkovitim sodstvom, temeljnimi pravicami, ***pravicami žensk, tudi spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, enakostjo spolov z ekonomskim opolnomočenjem in učinkovitim izvajanjem pravne države,*** javnimi naročili, statistiko in finančnim nadzorom, pravosodjem, svobodo in varnostjo;

Predlog spremembe 90

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) pospeševanje socialno-ekonomskega in regulativnega zbliževanja držav kandidatk in potencialnih kandidatk z Unijo ter njihovega prehoda na gospodarstva, ki so sposobna prenesti konkurenčne tržne pritiske enotnega trga Unije, zlasti s povečanimi trgovinskimi in naložbenimi tokovi ter odpornimi in trajnostnimi vrednostnimi verigami, ki zagotavljajo dostojna delovna mesta, ter prehodom na digitalno gospodarstvo in gospodarstvo umetne inteligence;	e) pospeševanje socialno-ekonomskega in regulativnega zbliževanja držav kandidatk in potencialnih kandidatk z Unijo ter njihovega prehoda na gospodarstva, ki so sposobna prenesti konkurenčne tržne pritiske enotnega trga Unije, zlasti s povečanimi trgovinskimi in naložbenimi tokovi ter odpornimi in trajnostnimi vrednostnimi verigami, ki zagotavljajo dostojna delovna mesta, ***tudi s povečanjem udeležbe žensk na trgu dela, zmanjšanjem plačne in pokojninske vrzeli med spoloma in spodbujanjem ženskega podjetništva,*** ter prehodom na digitalno gospodarstvo in gospodarstvo umetne inteligence***, pri katerih se upošteva enakost spolov***;

Predlog spremembe 91

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) krepitev pravne države, ***vključno z bojem*** proti korupciji in ***njenim preprečevanjem,*** ter ***spoštovanje*** človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno z bojem proti diskriminaciji in spodbujanjem enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet ***ter preprečevanjem*** nasilja ***nad ženskami*** in nasilja ***v družini ter bojem proti njima***; olajševanje pravosodnega sodelovanja, spodbujanje otrokovih pravic ter pravic invalidov in dostopnosti, krepitev pravic žrtev kaznivih dejanj ter prispevanje h krepitvi demokracije in politične stabilnosti;	c) krepitev pravne države, ***boja*** proti korupciji in ***njenega preprečevanja*** ter ***spoštovanja*** človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno z bojem proti ***presečni*** diskriminaciji in spodbujanjem enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet***, odpravo vseh oblik spolnega*** nasilja in nasilja ***na podlagi spola ter zagotavljanjem dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, tudi do cenovno dostopne kontracepcije, brezplačnega, varnega in zakonitega splava ter obporodnega zdravstvenega varstva***; olajševanje pravosodnega sodelovanja, spodbujanje otrokovih pravic ter pravic invalidov in dostopnosti, krepitev pravic žrtev kaznivih dejanj ter prispevanje h krepitvi demokracije in politične stabilnosti;

Predlog spremembe 92

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 2 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ea) podpiranje celovitega izvajanja agende o ženskah, miru in varnosti, vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe in vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah mirovnega procesa, vseh institucijah in procesih za preprečevanje konfliktov in vzpostavljanje in gradnjo miru ter procesih sanacije in obnove po konfliktih;

Predlog spremembe 93

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 2 – točka m

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
m) razvoj digitalnega gospodarstva in družbe s posebnim poudarkom na podpori uvajanju varne in zaupanja vredne digitalne infrastrukture, razvoju podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence s podporo za vzpostavitev tovarn umetne inteligence ter oblikovanju umetne inteligence, ki ohranja demokratične vrednote in varuje kulturno raznolikost, spodbujanju ustrezne digitalne javne infrastrukture in rešitev e-upravljanja, kot so okviri digitalne identitete, ki varujejo zasebnost, ter krepitvi kibernetske varnosti in zmogljivosti kibernetske obrambe;	m) razvoj digitalnega gospodarstva in družbe s posebnim poudarkom na podpori uvajanju varne in zaupanja vredne digitalne infrastrukture, razvoju podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence s podporo za vzpostavitev tovarn umetne inteligence ter oblikovanju umetne inteligence, ki ohranja demokratične vrednote in ***pravice žensk ter*** varuje ***enakost spolov in*** kulturno raznolikost, spodbujanju ustrezne digitalne javne infrastrukture in rešitev e-upravljanja, kot so okviri digitalne identitete, ki varujejo zasebnost, ter krepitvi kibernetske varnosti in zmogljivosti kibernetske obrambe;

Predlog spremembe 94

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 2 – točka p

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
p) krepitev gospodarskega in socialnega razvoja ter vključevanja, s posebnim poudarkom na ženskah, otrocih ***in*** mladih, tudi s preprečevanjem bega možganov, podporo ranljivim skupnostim, spodbujanjem enakosti, kulturnega vključevanja, kakovostnega izobraževanja, usposabljanja, preusposabljanja in izpopolnjevanja ter podporo politikam zaposlovanja, delavskim pravicam in učinkovitim sistemom socialne zaščite;	p) krepitev gospodarskega in socialnega razvoja ter vključevanja, s posebnim poudarkom na ženskah, otrocih***,*** mladih ***in invalidih ter vseh, ki se spoprijemajo s presečno diskriminacijo***, tudi s preprečevanjem bega možganov, podporo ranljivim skupnostim, spodbujanjem ***nediskriminacije in*** enakosti, ***tudi enakosti spolov,*** kulturnega vključevanja, kakovostnega izobraževanja, usposabljanja, preusposabljanja in izpopolnjevanja ter podporo politikam zaposlovanja, delavskim pravicam in učinkovitim sistemom socialne zaščite;

Predlog spremembe 95

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 2 – točka s

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
s) opolnomočenje civilne družbe in krepitev njenih zmogljivosti za spremljanje izvajanja reform, podpora ustvarjanju spodbudnega okolja za organizacije civilne družbe, spodbujanje in krepitev pluralizma, neodvisnosti in profesionalnosti svobodnih in neodvisnih medijev ter izboljšanje digitalne in medijske pismenosti;	s) opolnomočenje civilne družbe in krepitev njenih zmogljivosti za spremljanje izvajanja reform, podpora ustvarjanju spodbudnega okolja za organizacije civilne družbe, ***vključno z organizacijami, ki jih vodijo ženske, in organizacijami, ki se zavzemajo za pravice žensk,*** spodbujanje in krepitev pluralizma, neodvisnosti in profesionalnosti svobodnih in neodvisnih medijev ter izboljšanje digitalne in medijske pismenosti;

Predlog spremembe 96

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) podpora okrevanju, obnovi in modernizaciji Ukrajine v skladu z njeno pristopno potjo z obravnavanjem socialnih, gospodarskih, varnostnih in okoljskih	b) podpora okrevanju, obnovi in modernizaciji Ukrajine v skladu z njeno pristopno potjo z obravnavanjem socialnih, gospodarskih, varnostnih in okoljskih

posledic vojne agresije Rusije v Ukrajini ter prispevanjem k obnovi ključne infrastrukture, vključno z energetsko, prometno in digitalno infrastrukturo, s čimer se prispeva k socialni koheziji, odpornosti in povojnemu okrevanju svobodne, kulturno živahne ukrajinske družbe, tudi s podpiranjem kulture in kulturne dediščine ter ustvarjanjem socialnih in gospodarskih pogojev za notranje razseljene osebe in osebe z začasno zaščito, da se lahko vrnejo v Ukrajino, ko bodo razmere to dopuščale, ter za ponovno vključevanje veteranskega prebivalstva;	posledic vojne agresije Rusije v Ukrajini ***in posledic za neenakost*** ter prispevanjem k obnovi ključne infrastrukture, ***tudi za dostop do storitev za spolno in reproduktivno zdravje in pravice,*** vključno z energetsko, prometno in digitalno infrastrukturo, ***ter krepitvijo enakosti spolov in pravic žensk s pospeševanjem reform, pri katerih se upošteva vidik spola, in spodbujanjem institucij, naj se uskladijo z zahtevami EU glede enakosti spolov,*** s čimer se prispeva k socialni koheziji, odpornosti in povojnemu okrevanju svobodne, kulturno živahne ukrajinske družbe, tudi s podpiranjem kulture in kulturne dediščine ter ustvarjanjem socialnih in gospodarskih pogojev za notranje razseljene osebe in osebe z začasno zaščito, da se lahko vrnejo v Ukrajino, ko bodo razmere to dopuščale, ter za ponovno vključevanje veteranskega prebivalstva;

Predlog spremembe 97

Predlog uredbe
Priloga II.A – točka 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) podpora prizadevanjem za zagotavljanje odgovornosti v kontekstu vojne agresije Rusije, vključno s pomočjo pri preiskovanju in pregonu mednarodnih kaznivih dejanj, storjenih v Ukrajini in proti njej, zlasti v zvezi s kaznivim dejanjem agresije, ter pri mehanizmih tranzicijske pravičnosti in odgovornosti, vključno s posebnim sodiščem, pristojnim za kaznivo dejanje agresije proti Ukrajini.	c) podpora prizadevanjem za zagotavljanje odgovornosti v kontekstu vojne agresije Rusije, vključno s pomočjo pri preiskovanju in pregonu mednarodnih kaznivih dejanj, storjenih v Ukrajini in proti njej ***ter proti Ukrajincem, vključno s spolnim nasiljem, povezanim s konflikti***, zlasti v zvezi s kaznivim dejanjem agresije, ter pri mehanizmih tranzicijske pravičnosti in odgovornosti, vključno s posebnim sodiščem, pristojnim za kaznivo dejanje agresije proti Ukrajini.

Predlog spremembe 98

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 2 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	aa) podpiranje celovitega izvajanja agende o ženskah, miru in varnosti, vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe in vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah mirovnega procesa, vseh institucijah in procesih za preprečevanje konfliktov in vzpostavljanje in gradnjo miru ter procesih sanacije in obnove po konfliktih;

Predlog spremembe 99

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 2 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) podpora varnosti na področjih skupnega interesa, kot so zdravstvena varnost, pomorska varnost, boj proti organiziranemu kriminalu, boj proti terorizmu ter kibernetska varnost in krepitev kibernetskih zmogljivosti;	d) podpora varnosti na področjih skupnega interesa, kot so zdravstvena varnost, ***vključno z varnim dostopom do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic,*** pomorska varnost, boj proti organiziranemu kriminalu, boj proti terorizmu ter kibernetska varnost in krepitev kibernetskih zmogljivosti;

Predlog spremembe 100

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(3) Spodbujanje in varovanje demokracije, pravne države, človekovih pravic, dobrega upravljanja, človekovega razvoja in odnosov med ljudmi	(3) Spodbujanje in varovanje demokracije, pravne države, človekovih pravic, ***pravic žensk,*** dobrega upravljanja, ***enakosti spolov,*** človekovega razvoja in odnosov med ljudmi

Predlog spremembe 101

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) zaščita prostora za civilno družbo, državljanske in nedržavne akterje ter neodvisne medije; podpora boju proti tujemu manipuliranju z informacijami ***in*** vmešavanju ***ter podpora lokalnim in regionalnim zmogljivostim za varstvo človekovih pravic, vključno z nacionalnimi institucijami za človekove pravice***;	b) ***krepitev in*** zaščita prostora za civilno družbo, državljanske in nedržavne akterje ter neodvisne medije***, zaščita varnosti in strokovne neodvisnosti novinarjev ter zagotavljanje enake udeležbe novinark, zaščita novinark pred nasiljem in nadlegovanjem na podlagi spola na spletu in zunaj njega***; podpora boju proti tujemu manipuliranju z informacijami***,*** vmešavanju ***in ciljno usmerjenim dezinformacijam glede spola, kot je opredeljeno zgoraj***;

Predlog spremembe 102

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ba) podpiranje zagovornikov človekovih pravic, tudi zagovornikov pravic žensk, lokalnih organizacij za enakost spolov in lokalnih organizacij LGBTIQ+, ter lokalnih in regionalnih zmogljivosti za varstvo človekovih pravic, vključno z nacionalnimi institucijami za človekove pravice;

Predlog spremembe 103

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka b b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	bb) podpiranje organizacij za pravice žensk kot ključnih spodbujevalcev enakosti spolov, trajnostnega razvoja, zmanjševanja revščine ter miru in varnosti;

Predlog spremembe 104

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) varstvo in spodbujanje človekovih pravic, enakosti spolov, otrokovih pravic, pravic invalidnih oseb ter boj proti otroškemu delu in vsakršni diskriminaciji;	c) varstvo in spodbujanje človekovih pravic, ***pravic žensk,*** enakosti spolov, ***spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic,*** otrokovih pravic, pravic invalidnih oseb ter ***pravic pripadnikov premalo zastopanih ras in narodnosti, oseb LGBTIQ+ in domorodnih ljudstev, kot je določeno v Deklaraciji o pravicah domorodnih ljudstev;*** boj proti otroškemu delu in ***vsem oblikam nasilja na podlagi spola,*** vsakršni diskriminaciji ***in vsem njenim oblikam, vključno z večplastno in presečno diskriminacijo, ter spodbujanje načela enakosti in nediskriminacije***;

Predlog spremembe 105

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ca) krepitev spoštovanja človekovih pravic ter mednarodnega prava in mednarodnega humanitarnega prava s posebnim poudarkom na zaščiti najranljivejših;

Predlog spremembe 106

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 3 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) izboljšanje kakovosti in ustreznosti izobraževanja, zdravja ter dostopa do zdravstvenih proizvodov in sistemov socialne zaščite; spodbujanje univerzalnega zdravstvenega varstva;	d) izboljšanje kakovosti in ustreznosti izobraževanja, zdravja ter dostopa do zdravstvenih proizvodov***, vključno z varnim dostopom do storitev in blaga za spolno in reproduktivno zdravje in pravice,*** in sistemov socialne zaščite;

	spodbujanje univerzalnega zdravstvenega varstva;

Predlog spremembe 107

Predlog uredbe
Priloga II.B – točka 4 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) spodbujanje digitalnega prehoda za sprostitev družbenih in gospodarskih priložnosti v zasebnem in javnem sektorju; spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur za podporo prihodnjemu razvoju ključnih gospodarskih in kritičnih sektorjev; razvoj podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence, tudi s podporo inovacijskim ekosistemom na področju umetne inteligence; podpora ukrepom za odpravo digitalne vrzeli ter zagotavljanje dostopnih, cenovno ugodnih, vključujočih in varnih rešitev za digitalno povezljivost;	e) spodbujanje ***vključujočega*** digitalnega prehoda za sprostitev družbenih in gospodarskih priložnosti v zasebnem in javnem sektorju; spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur za podporo prihodnjemu razvoju ključnih gospodarskih in kritičnih sektorjev; razvoj podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence, tudi s podporo inovacijskim ekosistemom na področju umetne inteligence; podpora ukrepom za odpravo digitalne vrzeli***, tudi za zmanjšanje vrzeli med spoloma,*** ter zagotavljanje dostopnih, cenovno ugodnih, vključujočih in varnih rešitev za digitalno povezljivost;

Predlog spremembe 108

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje trajnostne, varne, zavarovane, zanesljive in odporne infrastrukture ter povezljivosti, vključno s krepitvijo trajnostnega in varnega cestnega, železniškega, zračnega in pomorskega prometa, spodbujanjem pametne, vključujoče in trajnostne mobilnosti ter večje uporabe trajnostnih goriv za prevoz;	a) Podpiranje trajnostne, varne, zavarovane, zanesljive***, vključujoče*** in odporne infrastrukture ter povezljivosti, vključno s krepitvijo trajnostnega in varnega cestnega, železniškega, zračnega in pomorskega prometa, spodbujanjem pametne, vključujoče in trajnostne mobilnosti ter večje uporabe trajnostnih goriv za prevoz;

Predlog spremembe 109

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) krepitev digitalnega in vesoljskega gospodarstva, podpiranje ukrepov za odpravo digitalnega razkoraka, spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur, spodbujanje na človeka osredotočenega digitalnega upravljanja, vključno z razvojem sodobnih sistemov upravljanja in varstva podatkov za varen pretok podatkov, razvoj podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence, tudi s podporo inovacijskim ekosistemom na področju umetne inteligence; podpora kibernetski varnosti in krepitvi kibernetskih zmogljivosti;	b) krepitev digitalnega in vesoljskega gospodarstva, podpiranje ukrepov za odpravo digitalnega razkoraka, ***vključno z zmanjšanjem razkoraka med spoloma, da se zagotovijo dostopne, cenovno ugodne, vključujoče in varne rešitve za digitalno povezljivost,*** spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur, spodbujanje na človeka osredotočenega digitalnega upravljanja, vključno z razvojem sodobnih sistemov upravljanja in varstva podatkov za varen pretok podatkov, razvoj podatkovnega gospodarstva in gospodarstva umetne inteligence, tudi s podporo inovacijskim ekosistemom na področju umetne inteligence; podpora kibernetski varnosti in krepitvi kibernetskih zmogljivosti;

Predlog spremembe 110

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 1 – točka h

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
h) podpiranje razvoja spretnosti in dostojnih delovnih mest ter raziskav in inovacij;	h) podpiranje razvoja spretnosti in dostojnih delovnih mest***, odprava plačne in pokojninske vrzeli med spoloma*** ter ***podpiranje*** raziskav in inovacij;

Predlog spremembe 111

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 2 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, pripravljenosti na nesreče in zmanjševanja tveganja, s posebnim poudarkom na najbolj	a) Podpiranje blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, pripravljenosti na nesreče in zmanjševanja tveganja, s posebnim poudarkom na najbolj

ranljivih državah, kot so najmanj razvite države in male otoške države v razvoju;	ranljivih državah, kot so najmanj razvite države in male otoške države v razvoju***, ter na posebnih potrebah vseh žensk in tistih v ranljivem položaju***;

Predlog spremembe 112

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Spodbujanje človekovega razvoja in enakosti spolov	(4) Spodbujanje človekovega razvoja***, pravic žensk*** in enakosti spolov

Predlog spremembe 113

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje obsežnejšega dostopa do in izboljšanja kakovosti izobraževanja, zdravstvenih storitev in zdravstvenih proizvodov, podpiranje prehranske in hranilne varnosti ter spodbujanje dostopa do varne in na podnebne spremembe odporne oskrbe z vodo, sanitarnih storitev in storitev ravnanja z odpadki;	a) Podpiranje obsežnejšega dostopa do in izboljšanja kakovosti izobraževanja ***za vse, vključno z izboljšanjem dostopa deklet do izobraževanja***, zdravstvenih storitev in zdravstvenih proizvodov ***s krepitvijo sistemov javnih storitev in drugih akterjev, podpiranjem krepitve zdravstvenih sistemov, vzpostavitvijo univerzalnega zdravstvenega varstva in spodbujanjem spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic***, podpiranje prehranske in hranilne varnosti ter spodbujanje dostopa do varne in na podnebne spremembe odporne oskrbe z vodo, sanitarnih storitev in storitev ravnanja z odpadki;

Predlog spremembe 114

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

c) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet, ***preprečevanje*** nasilja ***nad ženskami in nasilja*** v družini ***ter boj proti njima, varstvo pravic invalidov, mladih in otrok ter boj proti otroškemu delu***;	c) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet, ***odprava vseh oblik*** nasilja ***na podlagi spola, vključno s škodljivimi praksami, kot so nasilje*** v družini***, zgodnje, prisilne in otroške poroke in pohabljanje ženskih spolnih organov, ter zagotavljanje dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic***;

Predlog spremembe 115

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ca) spodbujanje in varovanje pravic invalidov;

Predlog spremembe 116

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – točka c b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	cb) spodbujanje in varovanje pravic mladih in otrok, boj proti otroškemu delu ter spodbujanje opolnomočenja mladih na vseh področjih politike in v vseh institucionalnih procesih;

Predlog spremembe 117

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 4 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	da) podpiranje ekonomskega opolnomočenja žensk in polnega uresničevanja ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic žensk, vključno z izboljšanjem dostopa žensk do gospodarskih virov, lastništva zemljišč,

	finančnih storitev in dostojnega dela, podpiranjem podjetnic in MSP, ki jih vodijo ženske, ter udeležbe žensk pri odločanju o ekonomskih vprašanjih;

Predlog spremembe 118

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 5 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) krepitev spoštovanja človekovih pravic in mednarodnega prava s posebnim poudarkom na zaščiti ***najranljivejših***;	c) krepitev spoštovanja človekovih pravic in mednarodnega prava ***in mednarodnega humanitarnega prava*** s posebnim poudarkom na ***posebnih potrebah in*** zaščiti ***žensk, otrok in ljudi v ranljivem položaju***;

Predlog spremembe 119

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 5 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) spodbujanje ***spoštovanja načel*** enakosti in nediskriminacije.	d) ***boj proti vsem oblikam diskriminacije ter*** spodbujanje ***načela*** enakosti in nediskriminacije***, zlasti enakosti spolov, pravic in opolnomočenja žensk in deklet, pravic otrok, invalidov, pripadnikov manjšin, oseb LGBTIQ+ in domorodnih ljudstev, kot je določeno v Deklaraciji o pravicah domorodnih ljudstev***.

Predlog spremembe 120

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 6 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) podpora miru, mediaciji, stabilnosti in preprečevanju konfliktov;	b) podpora miru, mediaciji, stabilnosti in preprečevanju konfliktov ***ter izvajanje agende o ženskah, miru in varnosti,***

	vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe in vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah mirovnega procesa, pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter v procesih okrevanja in obnove;

Predlog spremembe 121

Predlog uredbe
Priloga II.C – točka 7 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) zagotavljanje sodelovanja s civilno družbo, lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;	e) zagotavljanje ***smiselnega*** sodelovanja s civilno družbo, ***tudi z organizacijami za pravice žensk in za pravice oseb LGBTIQ+ in lokalnimi organizacijami kot ključnimi gonili enakosti spolov, trajnostnega razvoja in zmanjševanja revščine ter miru in varnosti,*** lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;

Predlog spremembe 122

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 1 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje trajnostne, varne, zanesljive in odporne infrastrukture ter prometne povezljivosti, vključno s cestnim, železniškim, zračnim in pomorskim prometom, spodbujanjem pametne in trajnostne mobilnosti ter večje uporabe trajnostnih goriv za promet;	a) Podpiranje trajnostne, varne, zanesljive***, vključujoče*** in odporne infrastrukture ter prometne povezljivosti, vključno s cestnim, železniškim, zračnim in pomorskim prometom, spodbujanjem pametne in trajnostne mobilnosti ter večje uporabe trajnostnih goriv za promet;

Predlog spremembe 123

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) spodbujanje varnega digitalnega in vesoljskega gospodarstva, podpiranje ukrepov za zmanjšanje digitalnega razkoraka, spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur, spodbujanje na človeka osredotočenega digitalnega upravljanja, vključno z razvojem sodobnih sistemov upravljanja in varstva podatkov za varen pretok podatkov;	e) spodbujanje varnega digitalnega in vesoljskega gospodarstva, podpiranje ukrepov za zmanjšanje digitalnega razkoraka ***med spoloma, da se zagotovijo dostopne, cenovno dostopne, vključujoče in varne rešitve za digitalno povezljivost***, spodbujanje varnih in zaupanja vrednih digitalnih infrastruktur, spodbujanje na človeka osredotočenega digitalnega upravljanja, vključno z razvojem sodobnih sistemov upravljanja in varstva podatkov za varen pretok podatkov;

Predlog spremembe 124

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 1 – točka i a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ia) podpiranje ekonomskega opolnomočenja žensk in celovitega uresničevanja ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic žensk, vključno s povečanjem dostopa žensk do ekonomskih virov, lastništva zemljišč, finančnih storitev in dostojnega dela, podpiranjem podjetnic in MSP, ki jih vodijo ženske, ter povečanjem udeležbe žensk pri odločanju v gospodarstvu;

Predlog spremembe 125

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(3) Spodbujanje človekovega razvoja in enakosti spolov	(3) Spodbujanje človekovega razvoja***, pravic žensk*** in enakosti spolov

Predlog spremembe 126

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 3 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje dostopa do izobraževanja, zdravstvenih storitev, zdravstvenih proizvodov in hranil ter izboljševanje njihove kakovosti;	a) Podpiranje dostopa do izobraževanja, zdravstvenih storitev, zdravstvenih proizvodov***, vključno s storitvami in blagom za spolno in reproduktivno zdravje in pravice,*** in hranil ter izboljševanje njihove kakovosti;

Predlog spremembe 127

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet, ***varstvo pravic invalidov in otrok ter boj proti otroškemu delu, preprečevanje*** nasilja ***nad ženskami*** in nasilja ***v družini ter boj proti njima***;	c) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet, ***odprava vseh oblik spolnega*** nasilja in nasilja ***na podlagi spola, vključno s škodljivimi praksami, kot so zgodnje, prisilne in otroške poroke ter pohabljanje ženskih spolnih organov, ter zagotavljanje dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic***;

Predlog spremembe 128

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 3 – točka c a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ca) spodbujanje in varovanje pravic invalidov;

Predlog spremembe 129

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 3 – točka c b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

	cb) spodbujanje in varovanje pravic mladih in otrok, boj proti otroškemu delu ter spodbujanje opolnomočenja mladih na vseh področjih politike in v vseh institucionalnih procesih;

Predlog spremembe 130

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 5 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(5) Spodbujanje in varovanje demokracije, pravne države, človekovih pravic in dobrega upravljanja	(5) Spodbujanje in varovanje demokracije, ***pravic žensk,*** pravne države, človekovih pravic in dobrega upravljanja

Predlog spremembe 131

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 5 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpiranje demokracije, pravne države, dobrega upravljanja, preglednosti in odgovornosti, zaščita državljanskega prostora, preprečevanja korupcije in nekaznovanosti ter boja proti njima ter neodvisnih, odgovornih in učinkovitih pravosodnih sistemov;	a) Podpiranje demokracije, ***pravic žensk,*** pravne države, dobrega upravljanja, preglednosti in odgovornosti, zaščita državljanskega prostora, preprečevanja korupcije in nekaznovanosti ter boja proti njima ter neodvisnih, odgovornih in učinkovitih pravosodnih sistemov;

Predlog spremembe 132

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 5 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) podpiranje in zagotavljanje sodelovanja z organizacijami civilne družbe, svobode medijev ter opolnomočenja mladih na vseh področjih politik in v vseh institucionalnih procesih;	b) podpiranje in zagotavljanje ***smiselnega*** sodelovanja z organizacijami civilne družbe, ***tudi z organizacijami za pravice žensk in za pravice oseb LGBTIQ+ in lokalnimi organizacijami,*** svobode medijev ter opolnomočenja

	mladih na vseh področjih politik in v vseh institucionalnih procesih;

Predlog spremembe 133

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 6 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) podpora miru, mediaciji, stabilnosti in preprečevanju konfliktov;	b) podpora miru, mediaciji, stabilnosti in preprečevanju konfliktov***, tudi celovitemu izvajanju agende o ženskah, miru in varnosti, vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe in vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah mirovnega procesa, pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter v procesih okrevanja in obnove***;

Predlog spremembe 134

Predlog uredbe
Priloga II.D – točka 7 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) zagotavljanje sodelovanja s civilno družbo, lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;	e) zagotavljanje ***smiselnega*** sodelovanja s civilno družbo, ***tudi z organizacijami za pravice žensk in za pravice oseb LGBTIQ+ in lokalnimi organizacijami kot ključnimi gonili enakosti spolov, trajnostnega razvoja in zmanjševanja revščine ter miru in varnosti,*** lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;

Predlog spremembe 135

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 3 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ea) podpiranje celovitega izvajanja agende o ženskah, miru in varnosti, vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe in vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah mirovnega procesa, pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter v procesih okrevanja in obnove;

Predlog spremembe 136

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(4) Spodbujanje človekovih pravic, človekovega razvoja, demokracije in pravne države	(4) Spodbujanje človekovih pravic, ***pravic žensk,*** človekovega razvoja, ***enakosti spolov,*** demokracije in pravne države

Predlog spremembe 137

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) spodbujanje enakosti spolov ter pravic in opolnomočenja žensk in deklet, ***preprečevanje*** nasilja ***nad ženskami*** in nasilja ***v družin ter boj proti njima, pa tudi spodbujanje opolnomočenja mladih na vseh področjih politike in v vseh institucionalnih procesih***;	b) spodbujanje enakosti spolov ter pravic ***žensk*** in opolnomočenja žensk in deklet, ***odprava vseh oblik spolnega*** nasilja in nasilja ***na podlagi spola, vključno s škodljivimi praksami, ter zagotavljanje dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic***;

Predlog spremembe 138

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

	ba) spodbujanje in varovanje pravic mladih in otrok ter spodbujanje opolnomočenja mladih na vseh področjih politike in v vseh institucionalnih procesih;

Predlog spremembe 139

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – točka b b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	bb) spodbujanje in varovanje pravic invalidov;

Predlog spremembe 140

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) zaščita prostora za civilno družbo ter podpiranje svobode in pluralizma medijev;	c) ***krepitev in*** zaščita prostora za civilno družbo***, tudi organizacije za pravice žensk in za pravice oseb LGBTIQ+ in lokalne organizacije,*** ter podpiranje svobode in pluralizma medijev;

Predlog spremembe 141

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 4 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) podpiranje obsežnejšega dostopa do in izboljšanja kakovosti izobraževanja, zdravstvenih storitev in zdravstvenih proizvodov, podpiranje prehranske in hranilne varnosti ter dostopa do varne in na podnebne spremembe odporne oskrbe z vodo ter učinkovite rabe vode, sanitarnih storitev za vse, ter storitev ravnanja z odpadki, varstvo pravic invalidov in otrok ter boj proti otroškemu delu;	d) podpiranje obsežnejšega dostopa do in izboljšanja kakovosti izobraževanja, zdravstvenih storitev in zdravstvenih proizvodov, ***vključno s storitvami in blagom za spolno in reproduktivno zdravje in pravice,*** podpiranje prehranske in hranilne varnosti ter dostopa do varne in na podnebne spremembe odporne oskrbe z vodo ter učinkovite rabe vode, sanitarnih storitev za vse, ter storitev ravnanja z

	odpadki, varstvo pravic invalidov in otrok ter boj proti otroškemu delu;

Predlog spremembe 142

Predlog uredbe
Priloga II.E – točka 5 – točka f

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
f) zagotavljanje sodelovanja s civilno družbo, lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;	f) zagotavljanje ***smiselnega*** sodelovanja s civilno družbo, ***tudi z organizacijami za pravice žensk in za pravice oseb LGBTIQ+ in lokalnimi organizacijami kot ključnimi gonili enakosti spolov, trajnostnega razvoja in zmanjševanja revščine ter miru in varnosti,*** lokalnimi oblastmi in zasebnim sektorjem ter krepitev institucij državnih in lokalnih oblasti ter njihovega učinkovitega delovanja v skladu z njihovimi pristojnostmi;

Predlog spremembe 143

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 1 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
(1) Podpiranje človekovega razvoja	(1) Podpiranje človekovega razvoja ***in enakosti spolov***

Predlog spremembe 144

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) podpora vključujočemu, pravičnemu in kakovostnemu izobraževanju ter spretnostim, tudi prek globalnih pobud in raziskav;	b) podpora vključujočemu, pravičnemu in kakovostnemu izobraževanju ter spretnostim, tudi prek globalnih pobud in raziskav***, s posebnim poudarkom na odpravljanju vrzeli med spoloma pri dostopu do izobraževanja in***

	poklicnega usposabljanja na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike;

Predlog spremembe 145

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 1 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) spodbujanje enakosti spolov in ***opolnomočenja*** žensk in deklet ***ter obravnavanje*** neenakosti;	c) spodbujanje enakosti spolov in ***varstvo pravic*** žensk in deklet***, tudi s krepitvijo gospodarske udeležbe žensk, njihovega dostopa do financiranja, podjetništva in vodenja, obravnavanjem*** neenakosti ***ter zagotavljanjem varnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic***;

Predlog spremembe 146

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 2 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) pospeševanje uvajanja dostopne, cenovno ugodne, vključujoče, trajnostne, varne in zanesljive digitalne povezljivosti, vključno s satelitsko povezljivostjo, ter spodbujanje na človeka osredotočenega in varnega digitalnega gospodarstva ter globalnega upravljanja;	c) pospeševanje uvajanja dostopne, cenovno ugodne, vključujoče, trajnostne, varne in zanesljive digitalne povezljivosti, vključno s satelitsko povezljivostjo, ***ukrepov za zmanjšanje digitalnega razkoraka med spoloma*** ter spodbujanje na človeka osredotočenega***, vključujočega*** in varnega digitalnega gospodarstva ter globalnega upravljanja;

Predlog spremembe 147

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – uvodni del

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*

(3) Spodbujanje in varstvo demokracije, človekovih pravic in pravne države	(3) Spodbujanje in varstvo demokracije, človekovih pravic***, pravic žensk*** in pravne države

Predlog spremembe 148

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, spodbujanje načel enakosti in nediskriminacije, zaščita in krepitev spodbudnega državljanskega prostora, tudi z opolnomočenjem zagovornikov človekovih pravic in njihovih mrež po vsem svetu;	a) Spoštovanje človekovih pravic***, pravic žensk*** in temeljnih svoboščin, ***boj proti vsem oblikam diskriminacije ter*** spodbujanje načel enakosti***, enakosti spolov*** in nediskriminacije, ***zlasti enakosti spolov, pravic in opolnomočenja žensk in deklet, pravic otrok, invalidov, pripadnikov manjšin, oseb LGBTIQ+ in domorodnih ljudstev, kot je določeno v Deklaraciji o pravicah domorodnih ljudstev; izkoreninjenje nasilja nad ljudmi na podlagi njihove spolne usmerjenosti, spola, identitete ali spolnega izraza;*** zaščita in krepitev spodbudnega državljanskega prostora, tudi z opolnomočenjem zagovornikov človekovih pravic***, vključno z zagovorniki pravic žensk in oseb LGBTIQ+,*** in njihovih mrež po vsem svetu***, ter podpiranje zaščitnih mehanizmov***;

Predlog spremembe 149

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) obravnavanje groženj demokraciji, vključno s tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem ***ter*** dezinformacijami, ter podpora svobodnim in neodvisnim medijem;	c) obravnavanje groženj demokraciji, vključno s tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem***,*** dezinformacijami, ***vključno z dezinformacijami o spolu, kot so opredeljene zgoraj, in hibridnimi grožnjami ter poskusi spodkopavanja pravic žensk in deklet in enakosti spolov,***

	ter podpora svobodnim***, pluralističnim*** in neodvisnim medijem***, zlasti z zaščito novinark***;

Predlog spremembe 150

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) podpiranje in varstvo načela pravne države ***in*** mednarodnega prava, tudi z mednarodnimi pravosodnimi mehanizmi ter mehanizmi preglednosti in odgovornosti;	d) podpiranje in varstvo načela pravne države***,*** mednarodnega prava ***in mednarodnega humanitarnega prava***, tudi z mednarodnimi pravosodnimi mehanizmi ter mehanizmi preglednosti in odgovornosti;

Predlog spremembe 151

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) krepitev globalnega in večstranskega sistema, procesov in strukture na področju človekovih pravic.	e) krepitev globalnega in večstranskega sistema, procesov in strukture na področju človekovih pravic***, podpiranje enakosti spolov, pravic manjšin in demokracije***.

Predlog spremembe 152

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 3 – točka e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	ea) krepitev udeležbe žensk v demokratičnih institucijah in javnem upravljanju na vseh ravneh, tudi z usposabljanjem za vodenje in krepitvijo institucionalnih zmogljivosti.

Predlog spremembe 153

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 4 – točka a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
a) Podpora miru, stabilnosti in preprečevanju konfliktov s predvidevanjem, analizo konfliktov, zgodnjim opozarjanjem, utrjevanjem miru, mediacijo in dialogom;	a) Podpora miru, stabilnosti in preprečevanju konfliktov s predvidevanjem, analizo konfliktov, zgodnjim opozarjanjem, utrjevanjem miru ***in delom mirovnic***, mediacijo in dialogom;

Predlog spremembe 154

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 4 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	aa) podpiranje celovitega izvajanja agende o ženskah, miru in varnosti, vključno s krepitvijo polne, enakopravne in smiselne udeležbe ter vodilne vloge žensk in deklet v vseh fazah gradnje miru, tudi pri preprečevanju konfliktov, mediaciji, reševanju konfliktov, okrevanju, obnovi in sanaciji po konfliktih, ob krepitvi stabilnosti, odpornosti in vključujočega upravljanja;

Predlog spremembe 155

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 4 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
b) spopadanje z globalnimi grožnjami, vključno s hibridnimi, vesoljskimi in kibernetskimi grožnjami, ter spodbujanje pomorske varnosti in varovanja v letalstvu;	b) spopadanje z globalnimi grožnjami, vključno s hibridnimi, vesoljskimi in kibernetskimi grožnjami, ***tudi tujim vmešavanjem, usmerjenim v demokratične institucije in temeljne pravice, vključno s pravicami žensk,*** ter spodbujanje pomorske varnosti in varovanja v letalstvu;

Predlog spremembe 156

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 4 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) povečanje stabilnosti in varnosti z večstranskimi pobudami proti terorizmu, radikalizaciji in nasilnemu ekstremizmu ter z globalnim sodelovanjem v boju proti nedovoljeni trgovini in organiziranemu kriminalu;	c) povečanje stabilnosti in varnosti z večstranskimi pobudami ***in v prihodnost usmerjenimi strategijami preprečevanja, pri katerih se upošteva vidik spola in s katerimi se krepi strukturna odpornost akterjev civilne družbe*** proti terorizmu, radikalizaciji in nasilnemu ekstremizmu***,*** ter z globalnim sodelovanjem v boju proti nedovoljeni trgovini in organiziranemu kriminalu;

Predlog spremembe 157

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 4 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
e) podpora globalnim pobudam za obravnavanje podnebnih in okoljskih tveganj, ki bi lahko ogrozila mir in varnost;	e) podpora globalnim pobudam za obravnavanje podnebnih in okoljskih tveganj, ki bi lahko ogrozila ***okolje, zdravje, ženske,*** mir in varnost;

Predlog spremembe 158

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 5 – točka c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
c) krepitev institucionalnih in operativnih zmogljivosti mrež in zavezništev lokalnih oblasti evropskih in partnerskih držav za razvoj;	c) krepitev institucionalnih in operativnih zmogljivosti mrež in zavezništev lokalnih oblasti evropskih in partnerskih držav za razvoj***, tudi s spodbujanjem vključujočega upravljanja, opolnomočenja žensk na podeželskih in gorskih območjih ter vodilne vloge žensk na lokalni ravni***;

Predlog spremembe 159

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 5 – točka d

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
d) krepitev zmogljivosti in ohranjanje partnerstev z organizacijami civilne družbe, mrežami, platformami in zavezništvi evropskih in partnerskih držav za ustvarjanje spodbudnega okolja za udeležbo državljanov in delovanje civilne družbe, tudi v Uniji;	d) krepitev zmogljivosti in ohranjanje partnerstev z organizacijami civilne družbe, ***tudi organizacijami, ki spodbujajo demokratične vrednote, enakost spolov, pravice žensk in pravno državo,*** mrežami, platformami in zavezništvi evropskih in partnerskih držav za ustvarjanje spodbudnega okolja za udeležbo državljanov in delovanje civilne družbe, tudi v Uniji;

Predlog spremembe 160

Predlog uredbe
Priloga II.F – točka 5 – točka d a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	*Predlog spremembe*
	da) podpiranje organizacij za pravice žensk kot ključnih spodbujevalcev enakosti spolov, trajnostnega razvoja, zmanjševanja revščine ter miru in varnosti;

PRILOGA: IZJAVA O PRISPEVKIH

Pripravljavka mnenja v skladu s členom 8 Priloge I Poslovnika izjavlja, da je v svoje mnenje vključila prispevke k zadevam, ki se nanašajo na temo dokumenta, ki jih je med pripravo mnenja do njegovega sprejetja v odboru prejela od naslednjih zastopnikov interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost[1], ali zastopnikov javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi:

1. Zastopniki interesov, ki spadajo na področje uporabe Medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost
European Parliamentary Forum for Sexual & Reproductive Rights
Concord
Save the Children
UNICEF
UN Women
UNFPA
IPPF
Equipop
2. Zastopniki javnih organov tretjih držav, vključno z njihovimi diplomatskimi predstavništvi in veleposlaništvi

Priprava tega seznama je v izključni pristojnosti pripravljavke mnenja.

Če so na seznamu navedene fizične osebe z imenom ali njihovo funkcijo ali z obema, pripravljavka mnenja izjavlja, da je zadevne fizične osebe seznanila z obvestilom Evropskega parlamenta o varstvu podatkov št. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), v katerem so opredeljeni pogoji, ki veljajo za obdelavo njihovih osebnih podatkov, ter pravice, povezane s to obdelavo.

[1] Medinstitucionalni sporazum z dne 20. maja 2021 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o obveznem registru za preglednost (UL L 207, 11.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

POSTOPEK V PRISTOJNEM ODBORU

Naslov	Vzpostavitev programa Globalna Evropa	
Referenčni dokumenti	COM(2025)0551 – C10-0175/2025 – 2025/0227(COD)	
Pristojni odbor Datum razglasitve na zasedanju	AFET 23.10.2025	DEVE 23.10.2025
Mnenje pripravil Datum razglasitve na zasedanju	FEMM 23.10.2025	
Pripravljavka mnenja Datum imenovanja	Abir Al-Sahlani 15.1.2026	
Obravnava v odboru	25.2.2026	24.3.2026
Datum sprejetja	3.6.2026	
Izid končnega glasovanja	+: –: 0:	25 7 1

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

25	+
PPE	Lukas Furlas (Loucas Fourlas), Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Maria Walsh
PfE	Mathilde Androuët
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Dainius Žalimas
S&D	Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Alessandra Moretti, Emma Rafowicz, Cecilia Strada, Marko Vešligaj
The Left	Sebastian Everding, Kathleen Funchion
Verts/ALE	Alice Kuhnke, Anna Strolenberg, Thomas Waitz

7	-
ECR	Beatrice Timgren, Laurence Trochu
ESN	Irmhild Boßdorf
PfE	Mieke Andriese, Elisabeth Dieringer, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

1	0
ECR	Chiara Gemma

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani